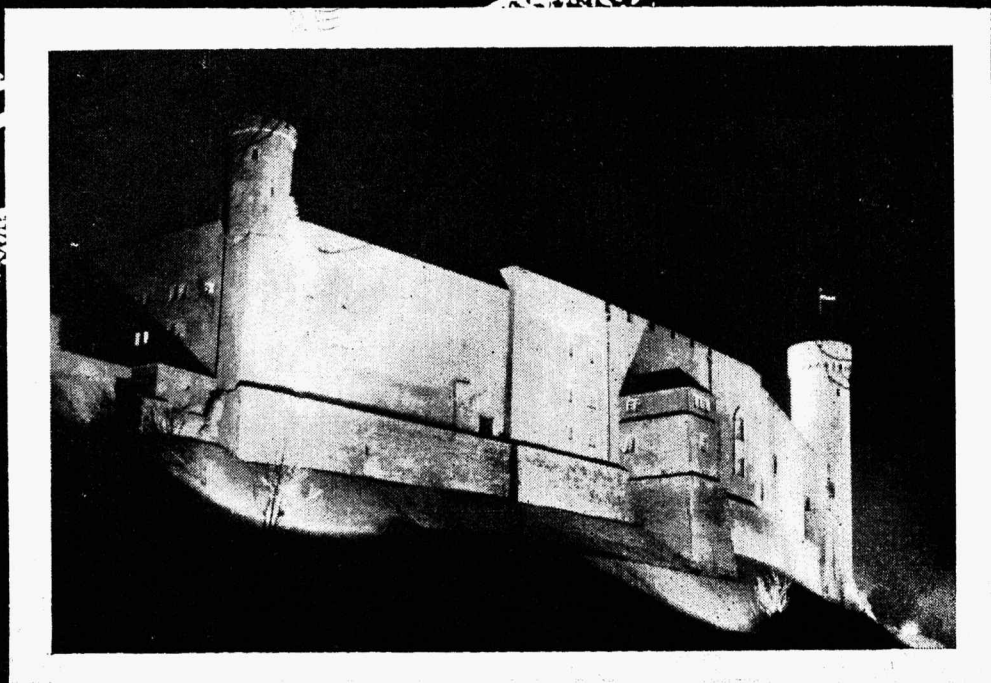
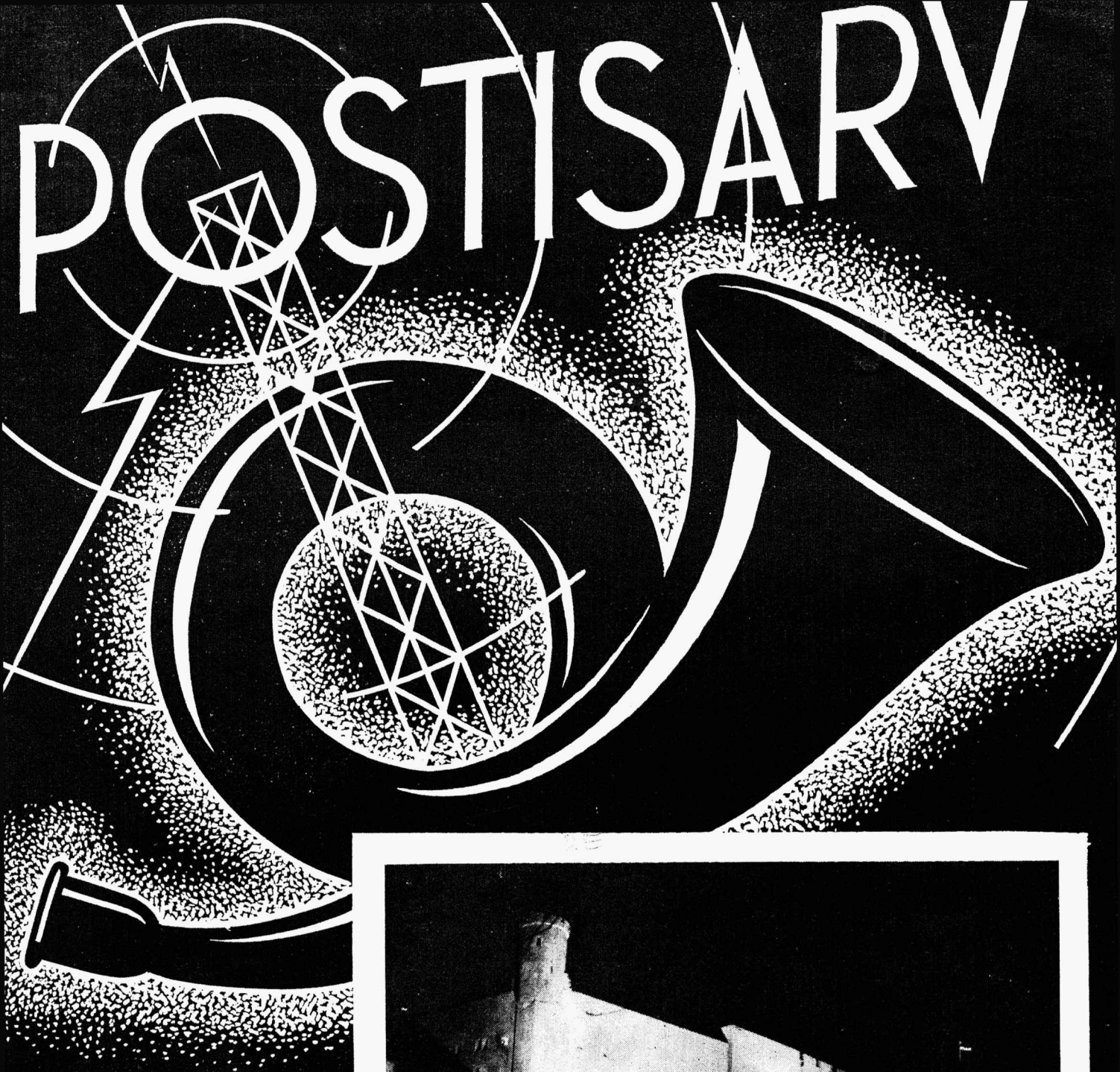

Nr. 6-7 1938

P.LUHTEIN

Müüme isikutele ja asutistele
võistlemata hindadega!

Rikkalikus valikus

ilu-, teaduslikku-,
jutu-, näite-,
ja laste-

kirjandust

Kõiksugu

kirjutusmaterjale,
paberikaupu,
kooli- ja kantselei-
tarbeid

PÄEVALEHE

raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplused

Suur Karja 23, tel. 446-11

Pikk tänav 2, „ 428-83

Tallinnas

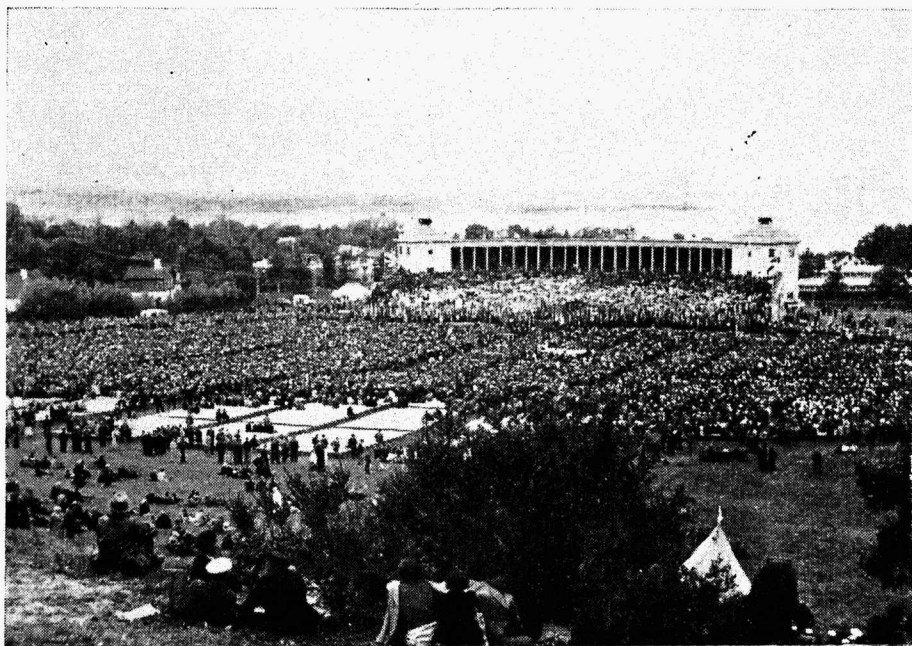
POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RÄADIOTEENIJATE AJAKIRI
POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA * ILMUB KORD KUUS

№ 6-7 (59-60)

Juuni-juuli 1938

6. aastakäik

XI ÜLDLAULUPIDU

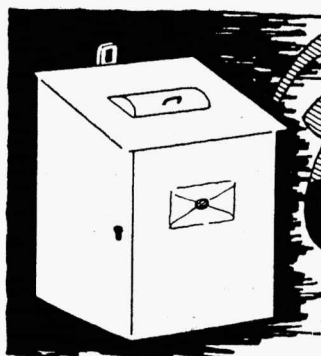
23. VI — 25. VI 1938 TALLINNAS

Keerukas võlaarvete pidamine

Elame ratsionaliseerimise ajastul, kus iga väiksemagi toimingu sooritamisel peetakse silmas otstarbekust, hoidudes võimalikult asjata aja kaotamisest. Et soovitud tagajärgi kätte saada, on asutud töö lihtsustamisele, ratsionaliseerimisele, kus on juba palju ära tehtud, kuid ka mõndagi veel korda saata.

Võtaksime näiteks Arvepidamise ja kassa korra juhtn. I jagu § 107. Seal on ära tähendatud kord, kuidas toimetatakse telefoni teel võlgu vastu võetud telegrammide maksu arvestamist ja sissenõudmist linnades, kus on iseseisvad telefonivõrgud (Tallinn, Tartu, Narva). Tallinna peatelegr.-kontoris, samuti Tartu ja Narva postkontoris koostatakse kuu möödumisel võlaarvete raamatu järgi telefoniabonentidelt telefoni teel võlgu vastu võetud telegrammide nimestik, mis saadetakse kohalikule telefonivõrgule. Postkontoris peetavas võlgnikkude raamatus avatakse võlaarve telefonivõrgu nimele ja sinna kantakse nimestiku järele võla üldsumma. Ühtlasi tehakse võlaarvete raamatusse iga abonendi võlasumma juurde märge, et võlg on kantud telefonivõrgu võla arvele. Edasi järgnevad juhised, kuidas võrkvõlgade kasseerimist toimetab ja mida tasumata võlgadega teeb. See kord on kindel ja põhjendatud nagu iga teinegi arvepidamise kord, mis ei tohiks vasturääkimist esile kutsuda. Kuid kõnelemiseks annab põhjust võlaarvete raamat, mis teeb töö keerukaks ja nõuab palju aega. Kas ei ole võlaarvete raamat mitte seepärast sellesse paragrahvi võetud, et ta leidub § 105, kus on jutt võlgu vastu võetud telegrammidest? Seal ei saa küll läbi võlaarvete raamatuta, kust tuleb kanda iga võlgniku võlasumma võlgnikkude raamatusse. Kerkib küsimus, mis vahe on võlgadel, mis on lubatud TgM § 126 ja võlgadel, mis ette nähtud TgM § 128? Esimesed on permanentsed, püsivad, teised aga juhuslikud. Isikud ja asutised, kes saavad telegramme võlgu TgM § 126 põhjal, on püsivad, kas alalised või pikema aja võlglased, kelle võlaarvesse, mis avatakse võlaarvete raamatus, jääb ka püsima pikemaks ajaks, mispärast on hõlpus arvet pidada, tarbe korral leida jne. Palju keerukam on lugu telefoniabonentidega, kel-

ledest mõni kasutab lubatud soodustust aastas ainult üks kord või paar korda ja need juhud on domineerivad, need abonendid on kaaluvas enamuses. Telefoniabonentidest, kes saavad telefoni teel telegramme võlga, leidub vaevalt kümme protsenti, kes on alalised, teised on kõik juhuslikud, kes tarvitavad lubatud soodustust aastas kord või paar korda. Kui mõnel postkontoril tekib seesuguseid võlglasti kuu jooksul üks sada ja nendest ainult kümme alalist, siis tuleb avada võlaarvete raamatus üheksakümmend võlaarvet või nelikümmend viis raamatu lehekülge, mis jäävad kasutamata. Kuna aga juhuslike abonentide-võlglaste asemele iga kuu tulevad uued juhuslikud võlglased, siis tuleb aasta jooksul avada (90.12) üle tuhande võlaarve ja selleks reserveerida võlaarvete raamatus (45.12) üle viiesaja lehe. Sealjuures ei või kunagi ette aimata, kas abonent edaspidi kasutab võlaarvet või ei ja sellepärast ei ole võimalik arvestust teha, kui palju raamatus tema'e ruumi jätta, — kas lehekülg pool või vähem. Niiviisi paisub võlaarvete raamat soliidiselt kogukaks, kust tuleb otsida iga möödunud kuu eest, s. o. 12 korda aastas, võlasummad üles, et võlgu vastu võetud telegrammide nimestikku kokku seada saatmiseks kohaliku võrgu ülemale. Peale selle tuleb võlaarvete raamatus iga võlgniku arve juurde (sada arvet kuus või üks tuhat kaks sada aastas) kirjutada „võlg on kantud telefonivõrgu võla arvele.“ See töö nõuab palju ajakulu, pingutust, täpsust ja hoolt. Kuid ei taga eksituste ärahoidmist. Sellepärast kerkib siin küsimus, kas ei oleks võimalik lihtsustada, võlaarvete raamatut välja lülitades sellest paragrahvist. Tegelikult ei võiks puudust tunda võlaarvete raamatu puudumisest, sest peale võlaarvete raamatu peetakse võlgnikkude raamatut postkontoris kui ka telefonivõrgus, siis veel telegrammide sisendusregistrit, kuhu telefoni teel võlgu vastu võetud telegrammid sisendatakse ning lõpuks seatakse iga möödunud kuu eest kokku telefoniabonentidelt telefoni teel võlgu vastuvõetud telegrammide nimestik, millest jääb ära kiri postkontorile. Nimestikku võib koostada telegrammide sisendusregistri järgi, kus leiduvad vajalikud andmed, nagu kuupäev, telegr.nr.nr., sihtkoht ja telegrammimaks. Tegelikult

Postkasti ajalooost

Postkast, see liikumata ja ustav „postimees“ on alati valmis postitarvitajaskonna teenistuseks. Ta seisab linnades, alevites, külates tänavate ääres või on kinnitatud hoonete külge.

Postkast praegusel kujul meenutab kõigile postiliikluse usaldusvärsust, täiuslikku postioorganisatsiooni ja reeglipärast postisidet kogu maailmaga. Tema diskreetus ja tagasihoidlikkus sümboolselt garanteerib sõnumite saladuse ja vastutab ustavalt hoida postisaadetisi. Ja keegi ei kahtlegi selle vaikiva ja liikumata „postimehe“ hoolde usaldamast oma kirju kõigi neis leiduvate rõõmude, murede, soovide ja igatsustega.

Vaevalt aga keegi võib kujutleda, et varem, aastasadu tagasi, ei tuntudki postkasti. Ja oli aegu, millal postkasti peale vaadati kui mõne kummalise eseme peale, enne kui ta muutus koduseks ja üldtarvitatavaks vahendiks postiliikluses.

Olles tihedasti seoses üldise tsivilisatsiooni arenguga on postkasti ajalugu küllaltki huvitav.

Tänapäeval täiuslikkuseni arenenud postikorraldus oli saja aasta eest veel võrdlemisi algeline. Täiesti usaldusväärne ja kindel postiliiklus, eriti rahvusvaheline, mida tunneme praegu, oli 19. sajandi algul välja kujunemata. Kuigi üksikud riigid omasid vastastikkust postikorraldust, oli neiski riikides saadetiste sihtkohta jõudmine väga ebakindel. Üldse puudus sel ajal korrapärane ja otstarbekohane sisemine ühtlus paljude postioorganisatsiooniliste ja -tehniliste korralduste vahel.

töö juures oleks võlaarvete raamatu ärajätmine suureks hõlbustuseks ja suureks aja võitmiseks. Kui erilisi kaalutlusi või põhjusi ei ole, mis sellele vastu räägiks, siis ei paista, et arvepidamise kord selle tagajärjel kannataks.

Endu Päit.

Postkast kuulub kahtlemata tähtsamate postiliikluses tarvitusele võetud vahendite hulka ja seda eriti pärast postmargi tarvitusele võtmist.

Kuigi üksikutes kohtades leidus postkasti eelkäijaid juba varematega sajanditel, pole postkast üldise postivahendina vanem kui umbes sada aastat. Postkasti tekkimisest ja tarvitusele võtmisest leidub andmeid kroonikute kirjades, kirjanike teostes ja ka postiajaloo raamatuis. Kuigi kõiki neid andmeid ei saa võtta tõeteradena (eriti vanemas osas), leidub neis siiski andmeid, mis on küllalt usaldusväärsed.

Millal ja kus ilmusid esimesed kirjakastid, mida kasutati postiteenistuses, pole seni võimalik olnud kindlaks teha. Kaevamiste, juhuslike leidude, säilinud esemete ja puudulikkude ajalooliste andmete põhjal on võimalik arvata, et juba vanaaja sõidu- ja jalapostid seadsid oma jaamades (statio posita) üles mitmesuguseid kaste ja erianumaid, enamasti metallist, milledesse koguti ärasaatmisele määratud teateid ja kirju, mida jala- või ratsakullerid sealt edasi toimetasid. Kirjade kogumise otstarbeks kasutati ka veel kotte, paunu ja muid selliseid asju. Nii et postkott või paun on kahtlemata vanem kui postkast. Selliseid meie postkasti eelkäijaid võib näha Viini postimuseumis.

16. sajandi esimesel poolel oli Firenzes iseäraline korraldus, mida nimetati „tamburagione“. See oli niisugune, et iga kodanik võis salaja kaevata teise peale, kes riigi huvide vastu oli eksinud. Selleks oli linnas mitmes kohas — ühe teate järele kirikuis — üles pandud tugevad puust kastid, mida nimetati „tamburi“ ja millesse kaebaja võis lasta oma kaebuse. Neil kastidel oli külje peal auk kirjade sisselaskmiseks ja kasti võtmed olid valitsuse ametnike käes. Et kaebaja vajaduse korral võiks ennast ka tõestada,

siis harilikult lasti sinna kasti kaebusega ühes ka üks pool väikesest pooleksmurtud hõberahast, mille teise poole kaebaja enda kätte jättis. Hiljem tekkis moodus, et käskjalad panid neisse kirikute kastidesse ka vastava kiriku preestri-le adresseeritud kirjad. Sellest siis paljud on hakanud neid kaste pidama meie praeguste postkastide eelkäijajaks. See arvamine aga ei ole õigustatud, sest tänavail asuvate postkastide ülesandeks ei ole ju saadetiste vahetu kättetoimetamine adressaatidele, vaid saadetiste kogumine nende postitajailt, et vältida sageli küllaltki pikka teed lähemasse postiasutisse. Eelmainitud Firenze postkaste võiks ennem pidada korteriuistel asetsevate kirjakeste eelkäijajaks, kuna ju nende kastide kaudu kirjakestajad väljastavad lihtsaadetisi vastavate korterite elanikele.

Ühe keskaegse reisukirjelduse järele oli 17. sajandi esimesel poolel Helena saarel mõnes kohas peidetud kirjakogumiskastid, milledesse pandi kirjad seal randuvate laevade jaoks. Keegi Johann Albrecht, hüüdnimega „Mandelslo“ oma reisukirjelduses Pärsiasse, mille ta sooritas a. 1633, kirjeldab vanaaegseid kirjakeste, mida ta nägi reisul ümber Aafrika. Need kastid Aafrika rannal olid puust, peidetud karide vahele ja märgitud ridvaga. Ta on näinud, kuis hollandi laevad neisse kastidesse jätsid teateid oma laevastiku seisukorrast ja sõiduloludest. Vastassuunas sealt mööda sõitvad laevad revideerisid neid teateid ja kui leidsid saadetisi, mis määratud nende reisul eelolevaise sadamaisse, siis võtsid need kirjad kaasa. Teise teate järele oli ka Lõuna-Aafrika tipul, Hea Lootuse neemel samaks otstarbeks kastid, mis olid kokku pandud kividest. Hollandi postimuuseumis on koopiad kahest kivist, mis asuvad Kaplinnas Lõuna-Aafrika muuseumis (vaata pilt lk. 121). Need on asunud Hea Lootuse neemel ja nende alla on sealt möödasõitvad laevamehed kirju pannud. Võib-olla olid need kastide kivist kaaned ja sel juhul siis kirju ei pandud mitte just otseses mõttes kivi alla.

Aastal 1653 prantsuse kuningas Ludvig XIV andis Pariisi linna (riigi) nõunikule krahv Vénlayer'le (teiste teadete järele Villayer ja Venlyer) luba Pariisi linnaposti piirkonnas igasse linnaosasse üles panna kirjakeste. Nii oleks siis ehk Pariis meie hariliku postkasti sünnikohaks. Neist kastidest väljavõetud kirjad sorteeriti kohe ja toimetati adressaa-

tidele kätte. Selle posti korralduse kohta krahv Vénlayer andis välja täpsed instruktsioonid, mis linnas tähtsamates kohtades üles pandi. Kuid juba mõne aasta pärast võeti need kastid maha ja isegi unustati nad. Pariisi elanikud ei tarvitanud neid.

Väärib märkimist, et kirjade ja teiste saadetiste vahetus Pariisi ja provintsi vahel oli juba Ludvig XIII ajal korraldatud ja andis tulu. Aastal 1676 Ludvig XIV ajal oli väljaspool Pariisi post renditud kellelegi Lazar Patin'le, kes maksis kontsessiooni eest 1.200.000 livret. 1733. a. kõrgendati see summa aga 3.000.000 frangi peale.

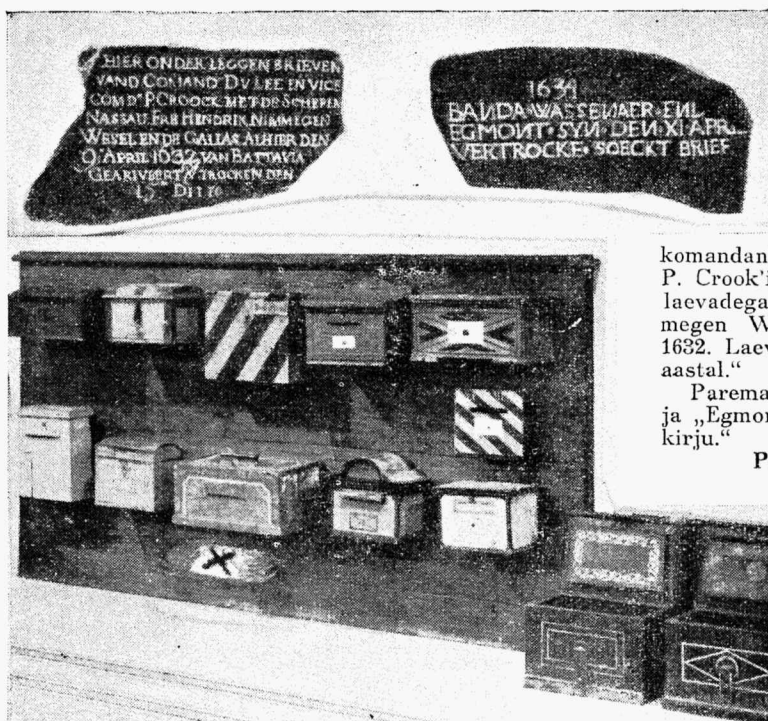
Peale Pariisis tehtud katse pandi Berliinis esimene postkast üles õuepostkontori koridori a. 1766. Saksa peapostmeister dr. Heinrich v. Stephan oma Preisi postiajaloo märgib, kuidas see esimene postkast seal laiaades hulkades tekitas suurt sensatsiooni.

Hiljem asetati postkastid ka mujale ja nad muutusid üldiselt tarvitatavaks. Väikelinnadesse ja maale ilmus aga postkast palju hiljem, kuna seal eelistati veel kirjakeste kogujaid, kes kaks või kolm korda nädalas teatud ajal oma postkontori rajooni läbi käisid, sealjuures teatades oma tulekust kellaga, sarvega jne. Prahas ja Viinis kirjakeste kogujad tarvitasid selleks mingisuguseid plagistajaid.

Poolas pandi esimesed postkastid üles a. 1807, Baieris 1810, Austrias 1. juunil 1817, Preisimaal alles a. 1824.

Nagu uudisasjasse alati, ei suhtunud postkastisse kõikjal ühesuguselt. Mõnel pool võeti see vastu arusaamisega ja rõõmuga, teisel jälle umbusklikult. Mõned linnad olid isegi nende ülesseadmise vastu. Väideti, et nende kastide kaudu võib iga isik, kes tahab, tekitada vaenu, segadust ja arusaamatusi, kirjutada väljamõeldud teateid ükskõik kelle aadressil, lastes kirju salaja postkasti, ajades omavahel riidu abielupaare, vanemaid ja lapsi jne. Ei puudunud ka moraliste, kes postkasti tunnistasid kõlblusele hädaohtlikuks, kuna postkast soodustab erootiliste suhete loomist.

Kõik need protestid, etteheited ja süüdistused mõjusid nii, et ei puudunudki palju, et postkastid oleks kõrvaldatud. Siiski need takistused ei suutnud peatada arenevat postiasjandust ja postkast sai endastmõistetavaks hädavalikuks postiliikluse vahendiks. Selle võitluse postkast võitis väarikalt, levi-

Esimesi postkaste.

Kivipostkastid. Tekstid ki-
videl (vasakul): „Siin all on
komandant D. van Lee ja alamkomandant
P. Crook'i kirjad; saabusid siia Bataaviast
laevadega „Nassau“, „Fre-Hendrik“, „Nim-
megen Wesel“ ja „De Call“ 9. aprillil
1632. Laevad sõitsid ära 15. aprillil samal
aastal.“

Paremal: „1634 — „Banda“, „Wassenaer“
ja „Egmont“ sõitsid ära 11. aprillil. Otsige
kirju.“

Postkaste 19. sajandist Praha postimuuseumis.

Need kastid olid
harilikult tarvitusel
postkontorite sise-
ruumes.

Ülesvõte on maini-
tud muuseumilt ja
siin avaldatud muu-
seumi direktori A.
Lustigi eriloal.

des alaliselt ja täienedes lihtsast, lehtri-
sarnase avausega puukastist (pildil ×
märgitud) moodsa mehaaniliselt suletava
kastini.

Postkasti aitas võidule just postmargi
tarvituselevõtt, sest see võimaldas saat-
jail juba kodus maksustada kirju ja siis
lasta lähimasse postkasti, sellega väldi-
des minekut postkontorisse.

Endises Austrias esimesed postkastid
väljaspool postkontoreid pandi üles a.
1850, kui seati sisse postmarkide müük.
Iga postimaksevahendite müügikoha juu-
res pidi olema välja pandud postkast,
mille saadeti sisaldava väljakäiva osa
margimüüja pidi ilma tasuta korrapära-
selt teatud ajal viima postkontorisse tüh-
jendamiseks.

Mõnedes postiala väljaannetes on vahel
ilmunud ka arvustikke postkastide arvu
üle tähtsamates riikides. Neid arve tuleb
aga võtta ainult ligikaudseina, kuna posti-
korralduse arenedes igas riigis kasvab ju
ka postkastide arv. Ka ei saa seda arvu
kuigi palju kasutada postikorralduse sei-
sukorra võrdluseks ühes või teises riigis,
kuna igas riigis ka olud on isesugu-
sed, näit. rahvatihedus jne. „Statistique
Générale“ järele oli 1930. aastal post-
kastide arvult esimesel kohal Am. Ühend-
riigid 223.000 postkastiga. Järgnes: Sak-
samaa 144.000, Venemaa 129.000, Prant-
susmaa 94.000, Briti-India 81.000, Jaa-

pan 71.000, Tšehhoslovakkia 28.000, Aust-
ria ja Poola 16.000, Hispaania 15.000
postkastiga. Eestis on praegu umbes 3.700
postkasti.

Huvitav on ka võrrelda postkastide
arvu elanike arvuga. Kahjuks need and-
med on veel ennesõjaaegsed. Sellel võrd-
lusel oli Euroopa riikidest esikohal Taani,
kus tuli üks postkast 224 elaniku kohta.
Järgnes Šveits 286, Luksemburg 320,
Prantsusmaa 437 ja Inglismaa 651 elani-
kuga ühe postkasti kohta. Õige suure va-
hega järgnes Hispaania 2.066, Kreeka 2.883
ja Venemaa 5.222 elanikuga ühe postkasti
kohta. Iseäraldusena võiks veel mainida
Türgit, kus veel mõne aasta eest tuli
69.300 elanikku ühe postkasti kohta. Ees-
tis, kui võtta rahva arvuks viimase rahva-
loenduse andmeid ja praegust postkastide
arvu, tuleb umbes 304 elanikku ühe
postkasti kohta.

Külades ja kohtades, kus postkasti tar-
vitajate arv väike, on praegugi tarvitusel
harilikud võtmega avatavad postkastid.
Linnades aga on nüüd üle kogu maailma
tarvitusel mehaaniliselt või automaatselt
avatavad-suletavad postkastid. Meil tar-
vitusel olevast 3.700 postkastist on 343
automaatselt avatavaid, mis asuvad pea-
miselt linnades (Tallinnas 73) ja mõnes
alevis. Suurem osa meie postkastidest on
võtmega avatavad, nende seas umbes
2.400 külapostkasti. Viimased on veelgi

uuem leiutis ja need täidavad kahte ülesannet, nimelt: saadetiste postindamist ja saabunud posti adressaatidele väljastamist. See toimub nii, et kast on rõhtsa vahega kahte ossa jaotatud, kus siis ülemisse võib pealt saadetisi sisse lasta, alumisse aga paigutab postivedaja teatava küla või asunduse jaoks saabunud saadetised.

Automaatselt avatavad postkastid võeti esmakordselt tarvitusele Stokholmis ja teistes Rootsi suuremates linnades juba aastal 1869. Postkasti esimese automaatse tüübi leiutas austria (Graz'i) lukussepp Wenceslav Wlczek, kes suri 1909. aastal 80-aastasena. Neil kastidel oli aga mõningaid puudusi. Nii jäid kasti lastud saadetised sageli peatuma mehhanismi osade külge ja talvel kange külmaga kül-

mus mehhanismi määre, mis avamist-sulgemist takistas. Need ja mõned teisedki puudused on aga kõrvaldatud teise süsteemi juures, mille valmistas Austria kaubandusministeeriumi ülemnõunik Karol Paris. Paris võttis sellele patendi ja esitas oma leiutise 1891. aastal IV postikongressile. Mõne aasta pärast, 1895 alates, võeti see süsteem tarvitusele kõigis Austria suuremates linnades.

Nüüd, kus postkast üldiselt tarvitusel ja sajad tuhanded inimesed sageli kasutavad, ei mõtle meist keegi, kui tähtsat osa etendab postkast praegusel ajal ja millist võitlust on peetud tema tarvitusele võtmiseks. Tänapäeval on postkast kultuurelu vajaline ja lahutamatu osa.

Ainetel J. V.

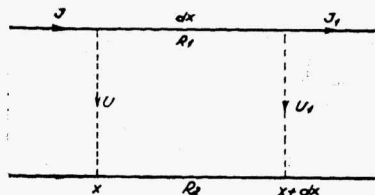
Sideliini teooria katkendid

Ins. A. Otto

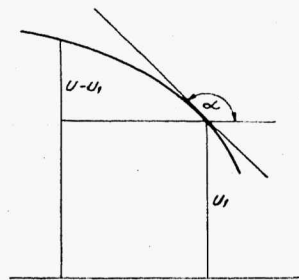
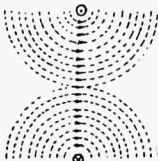
Pikis telefoniühendustes tekivad takistuse, mahtuvuse, induktiivsuse ja isolatsiooni juhtivuse ühistel mõjudel juhtmes väga keerukad toimumised, mis raskendavad arusaamist, mil viisil voolu levinevus juhtmes toimub. Matemaatikale rajatud liiniteooriaga on need toimumised juba ammu selgitatud. Kuid selle teooria mõistmiseks on aga eeldatav arvutamise tundmine differentsiaalide ja integraalidega. Mainitud eeldusest väljudes on püütud seda teooriat järgnevate ridadega võimalikult selgelt ja lühidalt arusaadavaks teha, lootusega, et käesolev artikkel on abiks liiniteooria alal olemasoleva literatuuri käsitlemisel.

a) Sideühenduse diferentsiaalvõrrandid.

Kõnevoolude levimine telefoniühenduses oleneb viimaste neljast omadusest ja

Joonis nr. 1

Joonis nr. 2.

$$- L dx \frac{\delta J}{\delta t}$$

nimelt: takistusest, induktiivsusest, isolatsiooni juhtivusest ja mahtuvusest. Vaatleme kahejuhtmelist telefoniühendust, märkides selle takistust oomides pro km R, induktiivsust henrides/km L, isolatsiooni juhtivust mikrosiemensites/km G ning mahtuvust mikrofaradites/km C.

Oletame, et kaugusel x juhtme algu-

sest arvates on tehtud juhtmest üks läbilõige ja sellest kauguses dx teine läbilõige. Neis kohis ajal t läbivat voolu tähendame J-ga ja juhtmevahelist pinget U-ga. Nelinurka $UR_1U_1R_2$ võime vaadelda suletud vooluringina. 1 km pikkuse juhtme ümber tekib voolu mõjul magnetvoog

$$\Phi = L J,$$

kuna see juhtme osakese dx ümber on $\Phi dx = L dx J$. J muutumisel muutub ka Φ . Ajaüksusel on muutus

See muutus on võrdeline nelinurgas tekkingega. Viimane tuleneb aga teatavasti teisest Kirchhoffi seadusest järgnevalt: $-U + R_1 dx J + U_1 + R_2 dx J$, siit $U_1 - U_2 + dx (R_1 + R_2) J$ ja kuna $R_1 + R_2 = R$ saame

$$- L dx \frac{\delta J}{\delta t} = U_1 - U + dx R J,$$

$$\text{Järelikult } U - U_1 = dxRJ + Ldx \frac{\partial J}{\partial t}.$$

Joonise nr. 2 alusel laseb aga pinge juurdekasv $U - U_1$ juhtme osakese pik-
kusel dx end väljendada ka $U - U_1 =$
 $-tg \alpha dx$. Seejuures teatavasti

$$tg \alpha = \frac{\partial U}{\partial x}$$

$$\text{järelikult } U - U_1 = -\frac{\partial U}{\partial x} dx.$$

$$\text{Nii ka sellest } -\frac{\partial U}{\partial x} dx = dxRJ + Ldx \frac{\partial J}{\partial t} \text{ ehk}$$

$$-\frac{\partial U}{\partial t} = RJ + L \frac{\partial J}{\partial t}.$$

Seni oleme vahemaa dx lühiduse tõttu
jättnud arvesse võtmata, et J ei ole võrdne
 J_1 . Tegelikult läheb osa voolu isolatsi-
ooni juhtivuse tõttu kaduma. See ära-
vool on $i = GdxU$.

Seega kuulub osa voolust juhtmeosakese
 dx laadimiseks. See laadimine toimub üld-
tuntud seaduse järgi $Qdx = C dx U$ ja

$$\text{laadimisvool } i_1 = Cdx \frac{\partial U}{\partial t}.$$

Voolukadu pikkusel dx on seega

$$J - J_1 = i + i_1 = GdxU + Cdx \frac{\partial U}{\partial t}.$$

Nagu eelpool pinge kohta, võib vasta-
valt kirjutada ka voolu kohta

$$J - J_1 = -\frac{\partial J}{\partial x} dx.$$

Sellest järgneb, et

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = GU + C \frac{\partial U}{\partial t}.$$

Voolu ja pinge vahekorrad mistahes
juhtmeosas dx on määratud alljärgneva
kahe võrrandi abil:

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = GU + C \frac{\partial U}{\partial t},$$

$$-\frac{\partial U}{\partial x} = RJ + L \frac{\partial J}{\partial t}.$$

Neid nimetatakse juhtme diferentsiaal-
võrranditeks. Kui võtame nende abil
uurimisele kõik juhtmeosad dx algusest
lõpuni, saame teada, kuidas levinevad
vool ja pinge piki juhet.

b) Juhtmete lainetakisus.

Oletame, et meil on tegemist ideaalse
juhtmega, milles takistus $R = 0$ ja $G = 0$.
Diferentsiaalvõrrandid lihsustuvad see-
läbi järgnevaiks

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = C \frac{\partial U}{\partial t} \text{ ja } -\frac{\partial U}{\partial x} = L \frac{\partial J}{\partial t}.$$

Lisaks eeldame, et J ja U kõi-
kides juhtme punktides on vastavalt
Ohmi seadusele kindlas vahekorras üks-
teisega. Selle vahekorra tähistame Z .
Sellest järgneb, et $U = ZJ$, kusjuures Z
tähendab alles kindlakstegemata kons-
tanti.

Asetades selle suuruse eelpoolmaini-
tud võrranditesse, saame

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = CZ \frac{\partial J}{\partial t} \text{ ja } -Z \frac{\partial J}{\partial t} = L \frac{\partial J}{\partial t}$$

$$\text{ehk } -\frac{\partial J}{\partial x} = \frac{L \partial J}{Z \partial t}.$$

Sellest järgneb, et

$$CZ \frac{\partial J}{\partial t} = \frac{L \partial J}{Z \partial t} \text{ ehk } CZ = \frac{L}{Z} \text{ ehk } Z = \pm \sqrt{\frac{L}{C}}$$

Suurust Z , mis määrab, kuidas igas
juhtme punktis vool ja pinge teineteisele
suhtuvad, nimetatakse karakteristikuks
ehk — kooskõlas Ohmi seadusega —
juhtme lainetakisuseks.

Näide: õhuühenduse 3 mm pronksjuht-
mel $L = 2 \cdot 10^{-3}$ henrit ja $C = 6 \cdot 10^{-3}$
mikrofaradit. Järelikult on

$$Z = \sqrt{\frac{2 \cdot 10^{-3}}{6 \cdot 10^{-3} \cdot 10^{-6}}} \approx 580 \text{ oomi.}$$

Kui ühendusjuhet seostada 100-voldi-
lise pingega, siis selles läbiva voolu tu-
gevus on $100:580 = 0,17$ amprit. Kui
aga näiteks pinge 100 km kau-
gusel juhtme algusest on 100 voldilt lan-
genud 60,6 voldile, on selles kohas voolu
tugevus $60,6:580 = 0,104$ amprit.

c) Laine levinevus.

Kui asetame $Z = \sqrt{\frac{L}{C}}$ mõlemasse võr-
randisse, saame

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = CZ \frac{\partial J}{\partial t} \text{ ja } -\frac{\partial J}{\partial x} = \frac{L \partial J}{Z \partial t}$$

ja need muutuvad võrrandiks

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = \sqrt{LC} \frac{\partial J}{\partial t}.$$

See võrrand seab voolu ruumilist muu-
tust $\frac{\partial J}{\partial x}$ suhtlusse ajalise muutusega.

Kui voolu ruumilist jaotavust juhtmel
kujutada kõvera abil (joon. 3), tähistab
kõveral ordinaat PQ voolu tugevust J
ajal t .

Korrutame võrrandit Δx -ga, saame

$$-\frac{\partial J}{\partial x} = \Delta x \sqrt{LC} \frac{\partial J}{\partial t}.$$

Kuna $tg\alpha$ ühelt poolt $\frac{PQ - PQ_1}{\Delta x}$ ja teiselt poolt $= \frac{\delta J}{\delta x}$, siis $PQ - PQ_1 = \frac{\delta J}{\delta x} \Delta x$

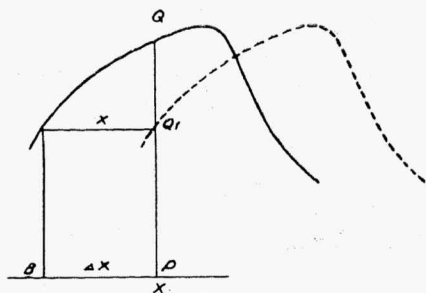
ja negatiivne väärtus sellest (vasakpoolne võrrand) näitab, mil määral muutub J , kui juhtmel Δx osakese võrra taandutaks.

Teguril $\Delta x \sqrt{LC}$, võrrandi paremal poolel on aja dimensioon¹. Märgime seda lühidalt Δt . Võrrandi parem pool kujundub

$$\frac{\delta J}{\delta t} \Delta t$$

ning näitab voolu J muutust aja Δt kestes.

Järelikult terve see võrrand ütleb: sama väärtus, mis oli voolul ajal $t - \Delta t$ punktis B, on temal ajal t (s. o. peale Δt möödumist) punktis P. Kuna toodud kaalutlus on kohaldatav mistahes soovitava juhtme punkti või voolukõvera kohta, järeldub, et voolukõver on ajavahemikul Δt Δx võrra juhtmel nihkunud edasi.

Joonis nr. 3.

Sellist nähet nimetatakse liikuvaks laineks. Vool liigub järelikult laine kujul edasi.

d) Lainekiirus.

Kiirus, millega voolukõver nihkub, on

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t}$$

Kuna aga $\Delta t = \Delta x \sqrt{LC}$ võrdsustatud on,

$$\text{siis } v = \frac{1}{\sqrt{LC}}.$$

Näide: Vool näitena punkt b all nihkub juhtmel lainetaoliselt edasi ja nimelt kiirusega

$$v = \frac{1}{\sqrt{2 \cdot 10^{-3} \cdot 6 \cdot 10^{-9}}} = 289000 \text{ km/sek.}$$

e) Laine ajasumbuvus.

Laine sisaldab eneses elektrilist ja

magnetilist energiat. Esimene on $\frac{1}{2}CU^2$, viimane $\frac{1}{2}LJ^2$. Laine koguenergia on seega $N = \frac{1}{2}CU^2 + \frac{1}{2}LJ^2$. Teades, et $J = \frac{U}{Z}$ võib kirjutada, et $N = CU^2$.

Osa sellest energiast läheb juhtmel kaaduma ja nimelt väheneb energia ajaüksusega

$$n = -\frac{dN}{dt}$$

võrra. Kaotused on tingitud takistusest ja isolatsiooni juhtivusest. Esimene tingib vähenemise $n_1 = RJ^2$ võrra ja viimane $n_2 = GU^2$ võrra, järelikult on kaod kokku $n = RJ^2 + GU^2$. Kuna $J = \frac{U}{Z}$,

$$\text{siis } J^2 = \frac{U^2 C}{L}$$

ning kuna ülaltoodu järgi $U^2 = \frac{N}{C}$, on

$$\begin{aligned} n &= \frac{R U^2 C}{L} + GU^2 = \left(\frac{R}{L} + G \right) U^2 = \\ &= \left(\frac{RC}{L} + G \right) \frac{N}{C} = \left(\frac{R}{L} + \frac{G}{C} \right) N = \\ &= \left(\frac{R}{2L} + \frac{G}{2C} \right) 2N. \end{aligned}$$

Sulu väljenduse asemel kirjutame lühendamise mõttes m. Siis $n = 2mN$. Ka eespool leidsime n kohta väärtuse. Kuna mõlemad väärtused on võrdsed, siis

$$2mN = -\frac{dN}{dt}.$$

Integreerides seda avaldust saame¹⁾

$$N = N_0 e^{-2mt}.$$

Selles on m väärtus $\frac{R}{2L} = \frac{G}{2C}$.

Konstant N_0 tähendab seda energiat, mis lainel alul, s. o. ajal, millal $t = 0$ oli. Energia väheneb järelikult eksponentsiaalseaduse järgi. Selle kohta öeldakse: laine summutatakse, ning m nimetatakse seejuures aja sumbuveksponeendiks.

Pinge ja voolu vähenemise leiame järgmiselt: Meie leidsime, et $N = CU^2$; järelikult:

$$U = \sqrt{\frac{N}{C}} = \sqrt{\frac{N_0 e^{-2mt}}{C}} = \sqrt{\frac{N_0}{C}} e^{-2mt},$$

kusjuures $\sqrt{\frac{N_0}{C}}$ tähendab pinget U_0 juhtme alguses. Järelikult

$$U = U_0 e^{-mt} \text{ ja } J = \frac{U_0}{Z} e^{-mt}.$$

Näide: Juba varem toodud näidetes antud juhtme takistus on $R = 5,44$ oomi/km ja isolatsiooni juhtivus $C = 1$ mikrosiemensi/km. Seega oleks $m \approx 1440$. Näiteks $1,38 \cdot 10^{-3}$ sekundi järgi on pinge langenud.

¹⁾ dim $L = c$, dim $C = c^{-1}s^2$; eeltähendatud võrrandis on L ja C pikkusühikule (dim c) suhtetud.

¹⁾ Selle lahenduse täpsuses võib kergesti veenduda, kui väljendit $N = N_0 e^{-2mt}$ esmalt logaritmidena ja siis diferentsida.

$$U = 100 \cdot e^{-1440 \cdot 1,38 \cdot 10^{-3}} \approx 100 e^{-2} = 13,5 \text{ voldile.}$$

$$\text{Vool on seejuures } J = \frac{13,5}{580} = 0,0233 \text{ amprit.}$$

f) Ruumi sumbuuseksponent.

Laine kiirusest tuleneb, et laine ajavahemikus t nihkub edasi

$$x = \frac{t}{\sqrt{LC}} \text{ teeosa võrra. Seega oleks } t = \frac{x}{\sqrt{LC}}.$$

Sumbuvuse võrranditesse võib järelikult kirjutada $mt = \frac{m}{\sqrt{LC}} x$.

Avaldus $\frac{m}{\sqrt{LC}}$ märgitakse harilikult lühidalt β . Seda suurust nimetatakse sumbuuseksponentiks ja selle nimetamise üksuseks on neper.

Nüüd sumbuuse võrrandid kujunevad järgmiseks

$$U = U_0 e^{-\beta x} \text{ ja } J = \frac{U_0 e^{-\beta x}}{Z}.$$

Suurust β nimetatakse ka veel, võttes arvesse, et ta on seotud pikkusega x , ruumi sumbuuseksponentiks.

Tema väärtus tuleneb $\frac{m}{\sqrt{LC}} = \beta$ suhtumisest

$$\left(\frac{R}{2L} + \frac{G}{2C}\right) \sqrt{LC} = \frac{R \sqrt{LC}}{2L} + \frac{G \sqrt{LC}}{2C} = \frac{R}{2} \sqrt{\frac{LC}{L^2}} + \frac{G}{2} \sqrt{\frac{LC}{C^2}} \text{ ehk } \beta = \frac{R}{2} \sqrt{\frac{C}{L}} + \frac{G}{2} \sqrt{\frac{L}{C}}$$

Näide: Kõne all oleva juhtme sumbuus on (kui väärtustena $R = 5,44$ oomi, $C = 6 \cdot 10^{-9}$ faradit, $L = 2 \cdot 10^{-3}$ henrit ja $G = 1 \cdot 10^{-6}$ siemensit): $\beta = 4,71 \cdot 10^{-3} + 0,288 \cdot 10^{-3} \approx 5 \cdot 10^{-3}$ neperit. Kui laine on läbinud 200 km pikkuse liini osa, on $\beta x = 5 \cdot 10^{-3} \cdot 200 = 1$. Pinge seejuures $U = 100 \cdot e^{-1} = 100 \cdot 0,368 = 36,8$ volti, voolu suurus $J = 36,8 : 580 = 0,0635$ amprit. 100 km kaugusel oleks vastavalt: $U \cdot e^{-6,5} = 60,6$ volti, $J = 0,104$ amprit ning 400 km kaugusel $U = 100 \cdot e^{-2} = 13,5$ volti.

Söö köht täis ja ära ole mitte vait!

Meie kutseühing on muude tegemiste ja ürituste hulgas püüdnud võimaldada teenijaile ka odavamaid lõunaid. Senini saavutati see sel teel, et võeti Peapostkontori hoones asetsevate kutseühingu ruumidesse ekonom, kes teatavate soodustuste (ruum, valgustus jne.) eest võimaldas teenijaile lõunaid tavalistest sööklate hindadest veidi odavamalt.

Olen poissmees ja kasutasin ka seda kutseühingu einelauda üsna tema algpäevadest peale. Olen kaasa elanud või õieti kaasa sõõnud kõik ekonomide vahetused. Neid ekonomie on olnud mitmesuguseid, kuid kõigil on olnud oma vead: kes oli must ja räpane; kes müüs peale lõunate ka „midagi muud“, et sissetulek oleks suurem; kes andis palju, kuid maitsetut jne. Ainult viimase ekonomiga oldi enam-vähem rahul, ja see püsis ka kõige kauem. Kuid ka tema polnud vigadeta. Püüdis tõsta kundede arvu (et võimaldada lõunaid odavamalt!) — kadakasakstega.

Nüüd on ka viimasele ekonomile üles öeldud ja einelauda korraldus on seatud uutele alustele. On palgatud uus kokk-perenaine ja teised abitööjõud, milleks riigi poolt antakse toetust, nagu seda saavad teisedki riigiasutised.

Uus einelaud on nüüd mõnda aega tegutsenud. Võrreldes seda endistega on vahe võrratu, eriti odavuse ja toitumise maitsevuse suhtes. Ka kord, puhtus ja teenimine ei jäta midagi soovida. Kutseühingu Tall. os. juhatus on teinud siin tõhusa töö, mille ulatust näeme, kui tungime einelaua ümberkorraldamise peenustesse. Kutseühingu juhatus on võtnud enese peale määratu töökoorma, mis on küllalt vaearikas ja teataval määral ka riskantne. Ei ole kerge asi toime tulla igapäevaste sisseostude, toitumise valmistamise, tsekkide, ar-

vete jne. mitmekülgse kontrollimisega. Veel raskem on aga toime tulla einela kasutajate nõudmistega. Einela korraldamise töö ei ole juhuslik ega ühekordne, vaid püsiv, järjekindel ja pidevalt ajakulu nõudev.

Korraldustöödega saadakse ehk heal tahtmisel ka toime, kuid sootuks rängem ülesanne oleks, kui kutseühingu juhatus tahaks rahulolemist ära teenida kõigilt einela kasutajalt. See oleks sõna tõsisel mõttes kohutav ülesanne, eriti praegu kasutajaskonnas valitsevate nõudmiste ja soovide kirevuses. Rahulolemist ära teenida, see tähendaks seda, et tuleks rahuldada kõigi einela kasutajate erisoove, mis kantakse ette otseselt või kuuldavale lastakse „kaudselt“. Ja kui palju neid erisoove oleks? kui küsida. Kerge vastata: täpselt nii palju, kui palju on einela kasutajaid.

Olen mitmel korral tunnistanud olnud rahulolematuste ja nõudmiste avaldamise juures ja pean ütlema, need lasevad osa meie inimesi paista väga — noh, ma ei tahaks ütelda, palun vabandage — väga väiklastena ja isegi mõistmatutena. Peaks ju ometi arusaadav olema, et ei saa vastu tulla soovidele, mis on oma enamikus üksteisele risti vastukäivad. Silmas saaks pidada vaid üldisi soovide.

Neid ridu ei tule aga mõista nii, et igal juhul peab rahul olema sellega, mida meile pakkuda mõeldakse. Kaugeltki mitte. Vaid mõistlik õpetus, heatahtlik tähelepanu juhtimine ja ka karm arvustus on asjale alati kasulik. Meil on ka oma ajakiri, mis arvatavasti ei keela ruumi sõnavõtte, kui need on küllaldaselt põhjendatud.

Väiklustega, kaalumata nõudmistega, põhjendamatuna rahulolematuse avaldustega, „kaudsete“ jutudega jne. külvame liikmeskonda ainult umbusk, mis ei ole ühelegi tööle ega üritusele kasuks. Sellega vaid lõhume saavutusi, mida pingu-

(Järg lk. 130.)

J. Tiksi foto

M. RUUBEL

Laulurünnak Põltsamaale

Tallinn-Kose liinipidaja hr. Krusemendi suur luksusomnibus sõidutas postiametkonna laulurahva esimesel suvistepühal Põltsamaale, kus kavatseti esineda oma esimese iseseisva kontserdiga.

Postiteenijate laulukoor on oma kahe ja poole aastase elutsemise ajal esinenud lugematuid kordi, küll aktusel, küll tähtpäevadel, küll muil juhtudel. Neist iseseisva kontserdiga esinemiste hulka võiks ehk arvata mõlemad aastapäeva kontserdid 1936. ja 1937. aastal, siis kontsert Riias, mis küll kinnine, kuid ikkagi kindla eeskavaga esinemine.

Iseseisvaks kontserdiks võiks ka nimetada M. Ruubeli juubeliaktusel ettekantud ja hästi õnnestunud kontserti.

Nii et Põltsamaa kontserdi loeksin ma postiteenijate koori 5-aks järjekorraliseks kontserdiks.

Kuid tegelikult oli see ikkagi esimene sarnane kontsert, kus sõideti teise linna, hangiti vastavad load, esitati kontserdi kava vastavatele võimudele väljaspool Tallinna. Riskeriti teha kulusid jne.

Jumala ilmake osutus väga sobivaks — ei olnud väga palav, kuid ammugi mitte külm. 55 inimesele suutis mahukas sõiduvahend ruumi anda.

Tuju kõigil roosiline; kipub vägisi peale lalutaju, kuid Laurimaa ei lubanud laulda enne kontserti.

Teed on ju meil head ja siledad, kuid Tartu maantee on kuulus oma kõveruste ja kurvidega ning seepärast tuli 50 km sõidu järgi teha väikene peatus kusagil Järvamaa kaunimas kohas, kus ei puudunud mäed, metsad ja järvedki.

Metsa aina rökkas laulurahva rõõmsaist hüüdeist ja kilkamistest. Oli ju suurepäraselt tore viibida looduse värskes roheluses ja hingata sisse halja taimestiku osoonilist aroomi.

Järgmine peatus 100 km kaugusel Tallinnast oli hõbeselge veega vuliseva jõekese kaldal. Metsa siin ei olnud, kuid jõgi oma haljaste kallastega oli veetlev. Siin avasid posti daamid oma korvid ja einetamine vabas looduses pakus omapärast naudingut. Jõekaldal asuva talu perenaine tõi lüpsiku sooja piima, mida postirahvas laskis endale hea maitsta.

Veel tund sõitu ja juba paistavadki Põltsamaa linna tornid.

Peatusime Põltsamaa uues, suures ja eeskujulikult puhtas ja korrashoitavas algkooli majas. Olid isegi öled sees nagu laulupeo ajal. Koolijuhataja hr. J. Põldra oli meile oma asutise kaks suuremat klassiruumi tarvitamiseks annud.

Tutvunesime kontsertsaaliga ja selle akustikaga, kusjuures osutus, et Põltsamaa Põllumeeste Seltsi saal on akustiliselt suurepärase. Laulda on seal kerge ja mõnus.

Põltsamaa postkontor on vististi küll ruumi poolest parimaid meie provintsi postkontoreid.

Suur ruumikas operatsioonisaal suurte avarate akendega ja väljavaatega linna suurimale tänavale. Kirjadejaoskonna akna all aga mühise küllalt veerikas Paala jõgi, kuna kommutaatori toa aknast avaneb väljavaade linna parki. Nagu Veneetsias.

Sümpaatne ja energiline kontoriülem Hans Peets on meie kontserdi eeltöödega palju vaeva näinud ja on väga õnnetu, et pileтите eelmüük ei ole nii õnnestunud, kui seda oodati.

Hr. Peetsile ei või ette heita hällide tühjust. Oma mugavas korteris esitab ta meile oma perekonnaliikmeid ja nimelt abikaasa, kaks poega ja kolm tütart.

Kõik Raplas sündinud ning sealt Põltsamaale kaasa toodud. Kõik viis last käivad koolis.

Hr. Peets omab Põltsamaal veel oma majakest avara aiaga ja paar kilomeetrit linnast eemal väikest talukestki, kus energiline proua Peets oma kolme tütreaga suvel vahvalt kõik põllutööd ära teeb, tarvitades sealjuures vaid ühe poolatari kaasabi. Vanem poeg, 17-aastane Hans, aga tahab suveks minna liinitöödele endale tasuraha teenima.

Nüüd kontsert ise. Kassas pileтите müüki teostab hr. Peets.

Publik, mis küll väikesearvuline, kuid eriliselt tuldvõttev ja reageeriv ettekannetele, ei ole kitsi aplausiga. Ja õigust ütelda oli ka põhjust aplodeerimiseks. Koor ja solistid andsid oma parima ja see „parim“ oli ka tõesti parem sellest, mis oleme kuulnud koori ettekannetest.

Kava oli koostatud huvitavalt ja koori ettekanneteks olid enamasti laulupeo selle osa laulud, mida ette kannavad vaid erikoorid, s. o. parimad Tallinna koorid. Provintsi kooridel oleks kõvaks pähklis selliste laulude pähe õppimine.

Nerepi „Kuku sa kägu“ on hoogne laul ja selliselt ta ka kanti ette. Kapp'i „Kui tume veel kaua“ on sügavtõsine laul ja postikoor oskas ka seda tõsist ja sügavat mõtet edukalt väljendada.

Vettiku „Mis oli see“ on ilus ja võimas laul. Selle laulu juures oleks tahtnud, et sopran oma kõrged kohad veelgi puhtamalt, veelgi briljantselt oleks võtnud.

E. Oja „Kangakudumise laul“ on omapärane ja huvitav ning publik nõudis selle kordamist, mida koorijuht aga millegi pärast keeldus tegemast.

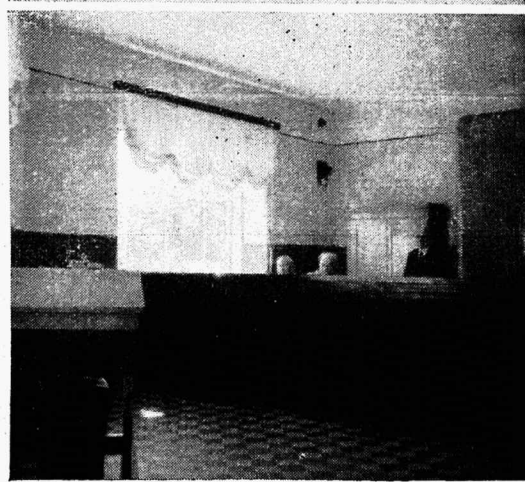
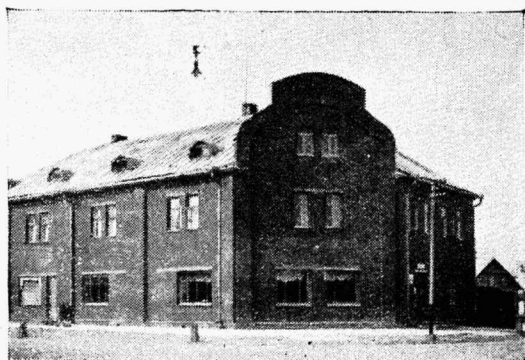
Hilda Urblepp oli hääles ja tema mõlemad laulud — Vettiku „Merellä on sinine“ ja A. Lemba „Nüüd üle kirsipuude“ — kanti ette hoogsalt ja suure kunstilise tõlgitsusega. Eriti suurepäralist tõlgitsust leidis esimene laul, kus kõrged forted olid tõesti toredad. Pr. Urblepp, kes on lauluõpetaja Malama üks andekamaid õpilasi, areneb järjekindlalt paremusele.

Ulrike Eversti võimsat alti imestasid põltsamaalased tõsiselt.

Aaria oop. „Simson ja Delila“ ja Habanera oop. „Karmen“ võimaldasid lauljale näidata oma haruldast ja hästi koolitatud häält.

Kolmas solist — „Estonia“ ooperi tenor Karl Ots kandis ette — Karindi „Küla mull' ütleb“, J. Jürgensoni „Ma sündisin sääli ilmale“ ja Merikanto „Minäpä olen laulaja“.

Kuulnud Otsa küll operis, küll raadios, küll väga sagedasti kontsertidel, olime üllatatud tema ettekandest Põltsamaal. Tundus, nagu ei oleks K. Ots veel kunagi nii hästi laulnud, kui ta tegi seda selle väikese provintsilinna „Põllumeeste Seltsi“ saalis.

Põltsamaa postkontor

J. Tiksi fotod

Võisime jällegi veenduda, et Otsal ei ole „Estonias“ võistlejat, s. o. temale võrdset draamatilist tenorit. Örne, lüürilisi tenoreid ju leidub (Karriso, Taras jt.).

M. Saare „Kevade unistuses“ näitasid tenorid, kuivõrd õrnalt ja puhtalt nad oma sooloosa oskasid esile tuua. Tundus Karl Otsa hääleharjutuste edukaid tulemusi.

M. Saare „Lindude laul“ on kooridele raskeks pähklis, kuid postikoor suutis selle siiski küllalt edukalt esitada.

Melartini „Lumelaul“ on mulle alati meeldinud, kuid seekord nagu midagi puudus, kuigi ettekanne oli täiesti korrektne.

Riho Pätsi „Jaan läeb jaanitulele“ on publikule alati meeldinud ja seda tuli ka nüüd korrata.

Üldmulje koori esinemisest on kõige parem.

Põltsamaa koorijuht Villem Allardi ütles, et tema ei oleks uskunud, et postiteenijate noor laulukoor on selline kunstiküps lauluüksus.

Ei ole Põltsamaa kuulnud nii tasavägist ja koolitatud hääletega koori, sõnas Allardi. Hea koor, head solistid, — oli põltsamaalaste ühine otsus.

Põltsamaa jazz-orkestri saatel löödi kõvad tantsud maha. Ka siin näitas postirahvas oma osavust ja üleolekut nii moodsa kui ka vana-tantsus.

Kui jazz-band lahkus, moodustasid kooriliikmed Sauemägi, Sander ja Kaevand jun. improviseeritud „jazz-bandi“, mille muusika tantsu-

Kilde laskevõistlusilt

Meie kutseühingu Tallinna os. kenamaid üritusi on kahtlemata igakevadised laskevõistlused oma liikmetele. Huvi nende võistluste vastu on järjest tõusmas, igal järgmisel võistlusel on osavõtjate arv suurem ja ka lasketagajärjed on paremad.

Tänavused võistlused toimusid 30. mail. Tagajärjed ja võitjate loetelu on toodud eelmises „Postisarve“ numbris. Auhindu oli kokku 17, umbes 100 krooni väärtuses. Osa summasid oli saadud toetustena kohalikelt firmadelt.

*

Kõigil võistlustel, olgu need laske või mõne muu spordi või ala võistlused, jagatakse võitjale auhindu, harilikult ikka kolm. Kutseühingu laskevõistlustel on aga hõbedat ja kristalli jagada pooltele osavõtjale. See on muidugi selleks, et võistlusest võtaksid osa võimalikult kõik liikmed-kaitseliitlased.

*

Kui edaspidi ka nii rohkesti auhindu jagatakse, siis pole midagi imestada, kui postiteenijate ridadest hakkab tõusma „tähti“ ja Argentiina-kuju võitjaid.

Huvitav on ka auhindade kätteandmine. Iga auhinna saaja valib endale ise väljapandud auhindadest meeldivama. Esimesena valib muidugi esimesele, kohale tulnu, siis järjekorras teised.

*

Vasakult: Laskur kümneid pigistamas; peakohunik Paul Toomsalu võistlusi jälgimas; R. Kabrits — 3. auhind; E. Kepp — 1. auhind; F. Junkur — 2. auhind; O. Laan — 4. auhind. Paremal üleval: Võistlus täies hoos; all: kapsasupi keetjaid — pr. Behrsin, pr. Masso, prl. Iva, pr. Kannes, prl. Juhkam ja pr. Triumph.

Küllap vist laskmine mõjub kõhu peale õõnestavalt, sest võistluste lõppedes söödi samas laskeraja juures tuliuue hoone avaras söögisaalis suure isuga postlaste-naiskaitseliitlaste poolt keedetud kapsasuppi.

*

Kapsasupp oli tõepoolest hea. Ja seda oli keedetud sellisel määral, et jätkus ka kõige „nõudlikumalegi“. Kõigil olid „paunad“ juba ammu punnis, kuid isu ikka veel ei lõppenud — nii hea oli supp. Auhinde oleksid pidanud valima ka supikeetjad ja nimelt esimestena.

*

„Suuremeelse“ žesti tegi laskevõistluse võitja. Ta loovutas esimese auhinna valimise teisele kohale tulnule. Enne aga leppisid omavahel kokku, et sina võta kapa, mina võtan kannu.

*

Võistluste favoriit Vello Taimre „unustas“ ühe kümne laskmata ja pidi leppima 8. kohaga.

himulistele veel rohkem näis meeldivat kui päris jazz.

Kuigi koolimajas olid õled maas, otsustas enamik siiski viibimata tagasisõidule asuda.

Kella poole kahe ajal õösel väljus Krusemendi luksusomnibus Põltsamaalt. Nüüd tõmmati aga kõik registrid lahti ja mõnigi Põltsamaa bürger hüppas õösel hirmunult oma sulepatjadelt, kuuldes väljas Tüürpu vägeva „Lahkumise laulu“ helisid 55-lt Tallinna postiteenijate kooriliikmelt.

Maha arvatud mõned väikesed äpardused, mis tulid nähtavale peatusel 17 km enne Tallinnat, toimus tagasisõit õnnelikult.

Rahvas oli väsinud, kuid heas tujus.

Avaldati soovi, et sügisepoole oleks väga tervitatav, kui postiteenijate laulukoor oma 6-da järjekorralise kontserdi sooritaks Raplas või mujal Tallinnale ligemal asuvas kohas.

Eks näe augustikuu lõpul või septembri algul. Koor ja koorijuhataja on heas laulutujus ja aktiivses meeleolus, mida tuleks ära kasutada,

RETSEPT

Lugejale ütlen kohe, et see pealkiri ei ole ainult reklaam alljärgneva literatuuri suhtes, vaid selge tõde. Sest mina, Avaste postmeister Alfons Petulai, — teeninud juhtival kohal kolmes riigis, olles iga kord kõrgemas juht- ja seltskonnas läbilõõnud mees, — tunnen juba elu niite ja närve.

Iga kord, kui olen lugenud siinse „Sarviku“ Kellamägede — Künkataguste targutusi, on mu süda läinud pahaks sisemisest piinlikkusest, missuguseid sentimentaalseid ja eluvõõraid mehi leidub meie hulgas. Sest nende jutt on tegelikult luugipraktikast sama kaugel, kui tänapäeva Rahvasteliidu illusioonid ilmaparandamisest endast. Mina ütlen, et elu ja töö ei ole salong ega buduar, kus peaksid käima kõrgelt aina mingisugused viisakuse ja galantsuse lõhnad, vaid elu on teater, kus aplodeeritakse või vilistatakse ainult žestidele ja poosidele. Mina, postmeister Petulai kinnitan, et elu, see tähendab edu tuum ei seisa mitte oma ligimese armastamises (häh, peaksin ma siis oma paksu kojamammit, kes lõhnab nii vängelt, selliselt võtma?!), vaid edu tuumaks on — ligimese ülekavaldamine. Mina küll palju teatris ei käi (sest minu rahadel on see omadus, et need kõlbavad väga hästi üheks ja teiseks tulusamaks šehvtiks). Kuid seda mäletan ma eriti ühest vahvast kinotükist, kuidas ühte tossakat poeselli, kes ajas omast arust asju hästi, kuid ilma trikkideta, hakkas rahvas pidama totakaks ja peremees viskas ta nii naljakalt ukse taha. Teine sell aga, kel suu jahvatas sedasi ja teist viisi alalõpmata, nii et tal enam muuks aega üle ei jäänudki, sai peremehe tütre kaudu äri osanikuks jne. Sestsaadik on mulle selge: ole kes tahes, kuid komdiant pead olema kõigepealt, kui tahad saada palka, see on — raha.

Ma imestan väga, et vaevatakse ennast mingisuguse publiku-ametniku probleemi kallal, sest tegelikult on see äärmiselt lihtne. Ametnik on lavakuju, nukk lavalises kestas ja rambivalguses, klient — lavastust jälgiv mass, „põrandapealne“, kes maksnud oma raha ja vajab selle eest mängu, nagu vist öeldakse — kontakti lava ja iseenda vahel. Kui see kontakt puudub või on lõtv, siis ütlen mina, kindlasti mitte publiku süü läbi. Sest inimene juba ei ole selline narr, et läheks kinno ja teatrisse selleks, et oma raha eest lasta ennast vihastada tossakail, kurtidel ja iseära kuil, kes pelglikult hoiduvad eesriide varju, küll aga selleks, et leida meelelahutust, nii või teisiti.

Seda arukat äratundmist arvesse võttes olen mina, Avaste postmeister, juba aastate eest koos-

tanud oma personaali jaoks Kombejuhi, mis täidab enam kui hästi oma otstarvet. (Loen enda meeldivaks kohuseks toonitada, et tähendatud teose teenete eest olen igalpool väga populaarne mees ja minu administraatori võimed leiavad üksmeelset hindamist).

Kade ma ei ole, seepärast kuulake ja võtke õppust:

Esiteks: Asutises tuleb olla rahvaga ladna mees. Leidlikkust jutuaaine otsimises tuttavaga ja taiplikkust juurdetulnute jutu hulka tõmbamises! Kui mõnel näib olevat kiire, paku talle tereks kärmelt kätt kui parimale sõbrale, sest sellega viid ta segadusse ja võimaldad talle hetkeks puhkust, mille eest ei jää tänu tulemata. Pea meeles: vähe räägid, uhke oled; halvemal juhul võidakse sinu vaikimist ja rabelemist töös panna koguni halva seedimise ja rikkes närvide arvele, mida kõrvaltvaatajal on vastik taluda. Pange tähele: siit sigineb sõna reputatsioon.

Teiseks: Ära unusta poose ja vaba ning tarka käitumist! Piip või pabeross peab alati suus tormama, kui oled töös, — ka siis, kui daamikesi on luugi all. Suits on mehisuse tunnus ja sinust ei arvata, et oled veretu askeet, kellest poleks asja... Kui sisendad rahakaarti ja klient on kidakeelne, kõneta kaasametnikke, vähemalt nii tähtsalt:

— Hr. Lilleviluste, kas Levalohu Posti-Telegraafi-Telefoni Agentuuri telefoniabonentide toimingmaksud on juba kantud registrisse number 7 ja kas tasumised on märgendatud isikuarveis. Kuidas ei ole? No see tuleb kohe teha! Ja ütelve preili Nohustele, et ta veel võlgnevaile isikuile tuletaks meelde maksude tasumise vajadust. Muidugi, kõned nende arvele... Kuidas, mis aruanne? See pidi juba ammu valmis olema...

Ja nii edasi, kuni kliendilt luugi ees raha saadud, näppu suhu kastest loetud (hinnakem tõsiselt liigutuste vajadust ja tähtsust kiiruse efekti tegurina!) ja kviitung toreda žestiga lendu heidetud. Kui oled ülemus, tarvita kõneluses aluvaga võimalikult kärkivat tooni. Selle kõigega saavutad kliendi ees asjadest üleoleku, arukuse ja lõõgivalmsuse tähtsa mulje, mis idanedes kannab head vilja.

Kolmandaks: Marki kleebi ikka keelega (magus ei tee paha!), sulepea või pliatsi aga, kui korraga vajad mõlemat kätt, pista mitte laua peale, vaid kainemat otsa pidi lihtsalt suhu, see on — varna hammaste taha. Registreid haara ja arvelauda tao ikka keha järskude nõksustega. Sel moel lood mulje, et teenid auga oma palga tasa kui kiire töömees. Kui rehkendad rahakaardi postmaksu, siis jagamise-korrumtamise tehing peab endast kujutama kuuldemängu, mis saadetud pliitsi vastu lauda klõpsutamise muusikast. Vaikiv asjaajamine käib kliendile närvi-

dele. Sest tema silmad ja kõrvad seisavad tööta ja saagita. Vaikiv ametnik muutub sama väikeseks ja mannetuks kui kõnemees puldil, kel jutujätk järsku käest kadunud, seistes õhus kui tühi null. Niisiis: häälsusi ja liigutusi, eriti luigitöös, kui ei taheta kahjustada tervet ametkonda ja aparatuuri.

Neljandaks: Etiketi või kasimise alale ei tule kunagi suurt rõhku panna. Habetunud nägu, võidunud krae ja katkine kuub või seelik põhjustab kodanikkonnas kaastunnet ja annab moraalse õiguse nuruda palgalisa. Sama põhimõte valitsegu ka käitumises väljaspool asutist, ümberkaudse rahva hulgas. Sest riie on seisus ja valge krae või siidpluus teeb lihtrahva ametniku vastu ümbusklikuks. Eriti hädaohtlik ses suhtes on munder oma nõopide ja karraga: sellega oled „činovnik“, ja kõõrdi pilgud mundrimehes vastu on paratamatud. Selle pahe pehmen-damiseks tuleb munder esimesel palgapäeval kohe korralikult „sisse niisutada“ ja sellega mitu korda mõnest maantee truubist läbi ronida. Enne tööle tulekut aga peab kuube kloppima veel vastu voodi aluskoti põhku ja püksid — need laskma kootidele hästi ripakile. Jalatsid — neid ju keegi ei näe, mispäras viksi osta ei tule. Majanduslikus mõttes on väga soovitatav kanda poolsaapaid, vastava jätku kohal sissepakitult maksuta saadud ajalehtedega. —

Viiendaks: Konfliktide korral olgu motoks — rumal saab kirikuskki peksta. Kui on ütlemist teenijate eneste vahel, tuleb karistada nii kaebajat kui kaevatat. See aitab. Kui osutad ühele poolehoidu, siis su enese pind kahekordistub nurisejate noolte jaoks. Sest nurisejad pingutavad vibu ikka terve leeri nõrkade kohtade vastu. Kolleegidele soovitus: sõpra ja liitlast ära otsi sama leiva sööjate hulgast. Sest inimeste sõprus on üürike ja muutub varsti vihkamiseks; sõpruses ilmsiks saanud nõrgad kohad on vastassele aga alles suutäied! Kui tuleb kaebusi klientuurilt, näitle haavunud. Et kuidas mina, see oli ju ametnik Kibarik, kes... Seda ma arvasin

kohe, ega nii ikka saa nagu tema... Mõelda, mis ta veel tegi... Ja nii ja nii ja nii. Tähelepanu teisele ja endalt ärajuhtimine — vaat' siin on äraarvatult palju tulusat ja lõõgitehnikaks vajalikku (vaata ka punktid 2, 3 ja 4!). Siia kuulub endastmõistetavalt ka töökaava, mis alati on paberlik ja tehtud nende jaoks, kel puudub iseseisev mõtlemine ja oskus elada ilma lasilate ja käsipuudeta. Töö ja heakord — ärge unustage, see on ainult fassaadi küsimus. Mõni väike viperus või märkmeleht ei kõverda juuksekarvagi, kui su reputatsioon on teaterlikult hea.

Viiks pikale veelgi tsiteerida Avaste Kombejuhti, mille autoriks olen mina, Alfons Petulai. Kuid siinantud viies peatükis on niigi juba pandud kirja kõik see olulisem, mille alla saab mahutada iga detaili — margikleepimisest kuni asutise suursündmuseni, — revidendini. Läbi lõikes tuleb juhistuda järgnevaga: suu teeb suure linna, käed — käopesa. Sest kas saaks mistahes „duce“ olla juht, kui ta suu ei oskaks sõnu seada. Kas saaks Dick ja Doff olla lavasuured, kui poleks poosi ja miimikat. Kas saaks advokaat teenida mõnusat honorari, kui poleks kavaldamist — ligimese kasuks ligimeste vastu. Isegi kingsepp, koputades kotta, kalkuleerib: „Ahah, see kunde kulutab talda kõige enam põia otsast. Eks passime siis sinnapoole tallanaha kõige paksema ääre.

On siis selles mingit pettust, ebaausust, sahkermahkerit? Ei, ütlen mina, ainult õige toon õiges kohas. Sest ole kes sa oled, kui aga oled inimene, siis ole kõigepealt komödiant.

Hea komödiant lõikab kõikjal loorbereid, halb ja andetu — kogub vilet ja mädamune.

Alfons Petulai

Söö köht täis ja ära ole mitte vait!

(Algus lk. 125.)

tava töö ja suure vaevaga on üles ehitatud. Peame mees pidama, et igal pool, nii ka ühingulises tegevuses, tuleb austada korda ja distsipliini. Kui on mingisuguseid arusaamatusi, nõudmisi, korrast üle astumisi jne., tuleb toimida ühingu põhikirja ja vastavate kodukordade kohaselt.

Meile on ju teada, et kutseühingu Tallinna os. juhatus võttis einelaua korraldamise enese peale Posteli heatahtlikul pakkumisel. (Seda oleks võidud ülesandeks teha ka mõne asutise administratsioonile.) Vist tohiks selge olla igale ühingu liikmele — ja samuti ka mitteliikmetele teenijatele-einelauakasutajatele, et kehtiv moodus on teenijatele kõige vastuvõetavam. Kutseühingu

juhatus on otsustanud küsimuse õigesti. Liikmeskonna kohus on säilitada kätte võidetud positsiooni.

Nende ridadega ei provotseeri ma korraldajatele tänu ega rahulolemise avaldusi. Sealt poolt ollakse kindlasti küllalt tänulikud ja rahuldatud, kui nende töö on üldiselt olnud viljakas ja kasuks liikmeskonnale. Käesolevate ridade ülesanne oleks täidetud, kui kutseühingu liikmeskonna ja samuti ka mitteliikmeskonna kõigis osades võtaks maad arusaamine, et ainult siis jõutakse tulemusriikaste sihtideni, kui on valitsemas vastastikune usaldus ja heatahtlik koostöö. Ma ei mõtle siin juures ainult einelauasse puutuvaid küsimusi, vaid ka teisi kutseühingu üritusi, millede arv pole sugugi väike.

Optimist.

POSTI NALJA

Raadioaparaat ja aiateibad.

Maamees õiendab oma raadio-maksu, millele lisandunud juba 1 kr. maksutähtpäeva unustamise eest.

„Miks ma pean maksma selle krooni?“

„See on mõeldud väikese karistusena neile, kes ei tasu oma makse tähtpäevaks.“

„Tähtpäevaks! Ma ei kuula seda aparaadirisu ammu enam! Nüüd veel maksud. Ja trahvid! Ja ma ei mõtlegi teda enam kuulata!“

„Siis andke teadaanne sisse, et te enam ei kuula.“

„Teadaanne! Mis teadaanne!? Tulgu vaadaku, kes tahab! Vis-
kasin teise kuuri alla! Pole elu-
majaski. Selle risuga võib inime-
mene enese põrgusse vihistada.
Keera lahti, kogu maailma madi-
nad ja mulinad sul toas. On ore-
limängu ning lorilaulu... Aga et
minu oma toa tagant vahtkonnast
metsnik müüs kuivi kuuseteibaid
poolmuidu, seda aparaat ei tead-
nud mulle ütelda! Nüüd ma ve-
dagu neid kaheksümne kilomeetri
takka! Ptüi! Muudkui maksa
aga maksu!

Siin on raha! Ja seda ma üt-
len, need on viimased pennid, mis
te mu käest näete!“

„Aga teadaanne!“ hüüab amet-
nik.

Vastuseks prantsatas uks kinni.

• • •

Kiire.

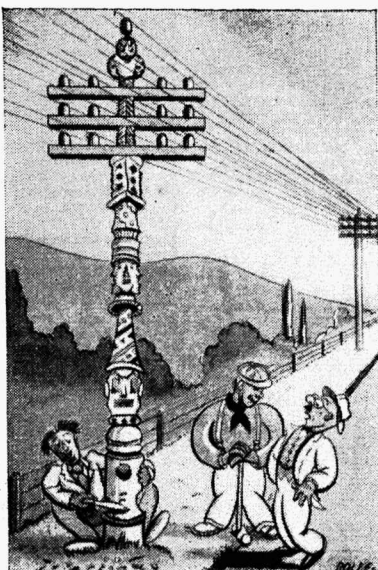
Telefonikõnepunkt postkontoris.
Tuleb ümmargune härra puh-
kides. Higipisar otsmikul.

„Tere! Kas ma saaksin kiiresti
rääkida Kivisäärele?“

„Palun, mis number?“

„Viis. Ei tea kas liin on
vaba?“

„Noh, nüüd õhtupoolikul saate
kõne kiiresti.“

Traadipoiss kaunistab oma „kodu.“

„Küsi siiski keskjaamast.
Mul väga kiire asi.“

„Mis seal küsida. Saate kind-
lasti kohe.“

„Noh, niipalju võiks ametnik
ikka publikule vastu tulla. Mil-
leks te siis siin õige istute?“

„Vabandage...“

Mees saab aga samas oma kõne.
Et kõnetelli ja käitumise järele
võib otsustada kas kahjutuld,
mõnda suuremat roima, auto alla
jäämist või mingit muud õnne-
tust, siis kõik publikuruumis vii-
bivad kodanikud pööravad oma
uudishimuliku kõrva kõneka-
pi lahtijäetud ukse suunas. Isegi
ametnik, kes kiireloomulise tele-
fonikõne tellimiseks oli katkesta-
nud telegrammi vastuvõtmise.

Kapist kostub:

„Halloo, halloo! Mihkel, sina
või? Kuule, ütle tüdrukule, et
pangu teevesi keema. Ma hakkan
nüüd sõitma.“

Ärakell.

• • •

Viisakas telegraafi tarvitaja.

„Tere!“ ütleb kena daam tele-
graafikassas.

„Vabandage!“

„Palun!“

„Siin on telegraaf?“

„On. Teie soovite?“

„Hm... Telegrammitähikut.“

„Olge nii lahke. Siin palun.“

„Täna!“

Minuti pärast.

„Vabandage!“

„Palun!“

„Tohin ma paluda veel ühe tä-
hiku.“

„Olge nii lahke!“

„Täna!“

Minuti pärast.

„Vabandage!“

„Palun!“

„Andestage, ma vajaksin veel
ühete...“

„Aga palun.“

Nüüd muutub isegi ametnik-
automaat uudishimulikuks. Pis-
tes nina üle barjääri ta näeb,
kuidas daam eemaldab viimase
poripleki oma väikeselt kinga-
keselt ja viskas siis kõik kolm
porist tähikut viisakalt paberi-
korvi.

• • •

„Rääkige kapist!“

Maa-asutises tellib saamatu
maamees telefonikõne.

„Palun rääkige sealt kapist,“
vihjab ametnik kõnekapile.

Mees astub kõheldes seinale
kinnitatud postkasti juurde, vaa-
tab veidi nõutult ringi ja algab
kasti avausse rääkima: „Kui sa,
Madis, oma pörsaste järele ei
tule, siis ma...“

„Vabandage!“ hõikab ametnik.
„Kõnelge sealt.“

„Mis pikka lori ma siin raha
eest nüüd ajama hakkan. Ütlesin
talle ära. Vastu küll ei kõssand
teine, aga eks me laadal saa
kokku, kui mitte ennem.“

Maksis raha ja ei läinud kõne-
kappi paludeski.

Ametnikul tuli endal klaarida
see pörsaste asi Madisega.

Tähelepanu postmarkide müüjatele!

Kui leidub Teie kassades President K. Pätsi näopildiga 4-sendiseid postmarke, kas terveid poognaid või kaks alumist rida poognast, mille alumisel äärel on trükitud „T 262 — 29. IV 37 400.000“ ja 2-snt. Pre-
sident K. Pätsi näopildiga postmarkidel „T 239 — 15. IV 37 6.000.000“,
palun teatada: S. Kullile Tallinn, V. Posti t. 8.

Postikoor laulupeol

Ka postikoor oli teinud vähemalt kaks aastat hoolsat tööd, et võtta väärikalt osa ülemaalisest laulu- ja muusikaparaadist, s. o. XI üleriiklisest laulupeost. Ka meie koor oli küllalt hästi ettevalmistatud selleks, et võis esineda erikontserdiga ühes parimate pealinna kooridega. Ja et see erikooride kontsert muusikaliselt nii hästi õnnestus, selleks oli ka postikooril omad väikesed teened. Suvistepühadel postikoori poolt Põltsamaal korraldatud kontserdi kavas olid ka samad laulud, mis erikooride kavaski. Isegi „Lindude laulu“ kandsid postlased Põltsamaal hästi ette, millise laulu erikooride üldjuhid laulupeo kavast välja jätsid, kuna ta osutus liig kõvaks päikkliks ühendatud kooridele.

Vahvalt sammus ka posti laulurahvas selles suurejoonelises rongikäigus, daamid oma nägusad, kuigi teistega võrreldes küllalt tagasihoidlikus vormirõivastuses. Ees koori nägus sini-kollane lipp, mida kandis vahvalt koori lipukandja, kaasteenija Olander. Kuna koori esimees kui Lauljate Liidu juhatuseliige sammus rongikäigu eesotsas Lauljate Liidu lipu taga, ja ka koorijuht, kellel peale postikoori oli juhatada veel mitu teist laulukoori, sammus ka mujal, siis viis koori lahingusse või paraadile abiesimees Jaan Uustalu.

Istusime viimasel peopäeval, kui erikooride lauljad rongikäigus lavale sammusid, meie hääleseadja Karl Otsaga esimeses reas ja me pilgud otsisid lauljate ridades tuttavais pruunides kleitides postikoori naislauljaid. Karl Ots oli siiski agaram ja hüüdis kohe: „Vaata, kus meie lauljad, vaata aldid preilid Vinkel, Saliin, Prants, Peeboste ja teised.“

Meie mõlemad otsisime pilkudega ikka „omanimesi“ ja kui neid leidsime, siis olime endaga väga rahul.

Ühendatud erikooride ettekanded ei jätnud ka midagi soovida. Puhtalt kõlasid nii nais- kui ka meeslauljate hääled. Rõõm ja lõbu oli kuulata.

„XI Üldlaulupidu“ postkontori juhataja Vatsel oli ettenägelikult kaasa toonud kõrgustikupäikese hõõglambi, mille ees külmetanud naislauljad vahetevahel soojendamas käisid. Ta oli selle vist küll toonud kaasa enda tarvis, kuid galantse kavalarina andis seda tarvitada ka naiskolleegidele, kes laval külma käes kannatasid.

Postiteenijate laulukooril on ees veel palju kavatsusi. Septembrikuu algul tahetakse anda kontsert Rapla rahvamajas ja 13. novembril „Estonia“ kontsertsaalis, milleks saalgi juba kinni pandud. Optimismi ja julgust kooril jätkub, ja see on hea tunnusmärk.

10. juulil tehti lõbusõit omnibusel Laulasmaale, kus külastati ka koori esimeest, kes puhkusest viibides Laulasmaal suvitab.

20. augustil algab koor jälle oma harjutustega, sest Rapla ja eriti „Estonia“ kontserdid nõuavad head ettevalmistust.

M. Mõõnaste.

*Kaastööd järgmisse numbrisse
palume ära saata 1. augustiks.*

Toimetus.

Postiuudiseid välismaalt

TAANIST

Kõrgendati ametnike tasusid.

Elukalliduse pidevast tõusust tingitult esitasid taani riigiteenijad valitsusele ja riigipäevale tasude kõrgendamise ettepaneku.

Nüüd riigipäev kinnitaski ametnike ja valitsuse vahelistel läbirääkimistel saavutatud palgakõrgenduse kr. 168.— aastas igale ametnikule. Tasukõrgendus loetakse maksvaks 1. apr. 1938. a. ja on esialgu mõeldud ühekordse palgalisana.

INGLISMAALT

Raudteeposti saja aasta juubel.

Inglismaal pühitseti käesoleva aasta märtsis raudteeposti saja aasta juubelit. Pidulikust tähtpäeva pühitsemisest võtsid osa posti peadirektor, Londoni linnaapea ja palju teisi nimekaid isikuid postilt ja raudteelt.

Posti peadirektor tutvustas koosviibijaid lühidalt raudteeposti ajalooa. 6. jaanuaril 1838 saadeti esimene „postivagun“ katseks teele Birmingham—Liverpool vahelisel teel. Postivagun liikus hobuste jõul, „kiirusega“ 4½ tunniga Birminghamist Liverpooli. Valguseallikaks oli postisortimisel muidugi õlilamp. Samal aastal 17. septembril läks esimene raudteepost Londonist Birminghami.

Praegu on Inglismaal 70 raudteeposti ühendust, millel töötab iga päev 500 ametnikku.

Peadirektor teatas, et praegu olla valmistamisel kuus uut tüüpi postivagunit, mis tahavad olla tehnika viimane sõna omal alal. Pearõhk on pandud uute vagunite ehitamisel sellele, et vagunis töötavatel ametnikel oleks mugavam. Nii leidub seal elektripliit toidu valmistamiseks, ahi, kaitsevahendid õhutõmbuse vastu jne. Isegi ruumi kaunistamine rohelisega on ette nähtud.

INDIAST

Õhupostiteenistus laieneb.

Indiasse ja Malaisse adresseeritud kirjavast saadetakse nüüdsest peale edasi ainult õhuteel. 1937. aasta jooksul laiendati õhupostiühendus kuni Lõuna- ja Ida-Aafrikani. Käesoleval aastal luuakse ühendused Austraaliaga ja Uus-Mere-maaga.

Ametnikud käitugu paremini.

Postitalituse direktor teatab ringkirjaliselt, et publikult on saabunud hulgaliselt kaebusi ametnike halva käitumise üle. Et direktor on oma alluvaist samal arvamisel, siis ta annab juhiseid ametnike „kasvatamiseks“. Nii peab ametnik ilmuma töökohale 5 minutit enne luugi avamist, et ta saaks luugi avamise ajaks teha kõik ettevalmistused tööks, millega loodetakse vältida puh-

liku nurinat pika ootamise üle luukide juures. Ametnik peab lahkesti ja abivalmilt abistama iga postitarvitajat, kellel puuduvad kogemused postioperatsioonide suhtes. Luugiametnikel on töö ajal keelatud lugeda ajalehti ja pidada isiklikku kirjavahetust.

Ametnik peab alati meeles pidama, et rahulik ja asjalik seletus mõjub närvilisele ja halvatuju- lisele postitarvitajale rahustavamalt kui karm vastus.

Võetagu teenistusse eeskätt amet- nike lapsi.

Postiteenijate organisatsioonide liit esines soo- viga, et uute ametnike võtmisel eelistataks posti- ametnike poegi ja teisi sugulasi. Senise korra kohaselt said ametnike lapsed uute õpilaste võt- misel 15% õpilaskohtadest omale. Nüüd soovi- tatakse seda protsenti suurendada 25-le.

KREEKAST

Ringhääling.

1938. aastal ehitatakse Kreekas neli uut ring- häälingu saatejaama. Jaamade ehitustööd anti Telefunkeni firmale. Lepingu järele saab nime- tatud firma 25 aasta jooksul ringhäälingu tulud ehitustasuks endale.

Kolm neist jaamadest hakkab töötama kes- lainel, üks lühilainel.

LÄTIST

Pettus telefoni automaatidel.

Läti esimesed 2-santiimised vaskrahad olid löödud 19,5 mm läbimõõduga. Pärast vähendati uuel väljaandel (44.000 tükki) läbimõõtu 0,5 mm võrra. Kodanikud leidsid aga varsti, et uued 2-santiimised väga hästi asendavad 10-santiimist nikkelraha telefoni automaatkasseri- jais, mis valmistatud mitte raha raskuse, vaid suuruse jaoks. Mõõdult on 10- ja 2-santiimised ühesu- rused, kuid raskuses on vahe ainult 1 gramm.

Et mitme tuhande telefoni automaatkasseri- ja mehhanismi ümbertegemine oleks väga kulukas, siis võeti ette raha suuruse muutmine. Pärast münditud vähema suurusega vaskrahad korja- takse käibelt ära ja nende asemele lüüakse endise suurusega, s. o. 19,5 mm läbimõõduga.

Postiajakirja kirjutiste võistlus.

P.-t.-t. kutseajakiri „P. T. Dzive“ kuulutas s. a. veebruari numbris kirjatöö võistluse kolmel järgmisel teemal: 1. „Kuidas parandada posti- teenijate majanduslikku olukorda“, 2. „Kuidas kasvatada postiteenijaskonna seltskondlikkust“ ja 3. „Postiteenijaskonna kultuuriline pale“. Kolme kõige parema töö eest oli auhinnaks määratud 60, 40 ja 20 latti.

Määratud tähtpäevaks saabus esimesele tee- male 8, teisele ja kolmandale kummalegi 4 kirju-

Narva postiülem **Gustav Viidas**
Paka esitatuna

tist. Tööde hindamiskomisjon koosnes kutse- ühingu juhatuse ja kutseajakirja esindajaist ja et hinnang poleks liiga kutsealane, kuulus sinna ka päevalehe „Ritsi“ toimetaja. Esimese auhinna vääriliseks arvati kirjutis: „Postiteenijaskonna kultuuriline pale“.

*

Pildid aadressi asemel

Üks Kopenhaageni päevaleht, soovides proo- vida taani postiteenijate võimeid adressaatide leidmisel, heitis Linna postkastidesse 16 kirja, millel aadressi asemel oli kleebitud tuntud seltskonnategelaste päevapildid. Kirjades paluti toimetusele teatada, millal kiri on kätte saadud.

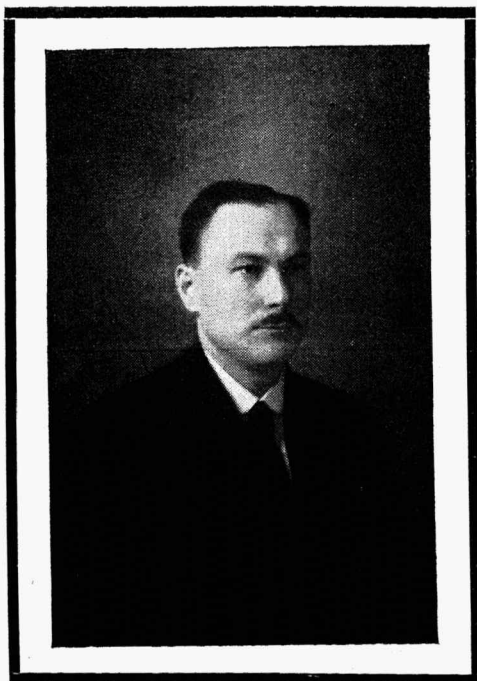
Juba 3 tundi pärast kirjade kastilaskmist tuli toimetusele kaks esimest teadet kirjade saami- sest. Kõige kauem aega nõudis kellegi õpetlase otsimine, kes oma alalisest elukohast oli ära sõitnud kuhugi provintsi. Alles 6 päeva pärast sai tema oma kirja kätte.

Teedeministri käskkirja nr. 10.

Nimetan posti-, telegraafi- ja telefonitalituse alal Tallinna Telefonivõrgu vanema mehaaniku ajutise kohusetäitja Eugen Tumma, palk Kr. 85.— kuus, inseneri ajutiseks kohusetäitjaks Postitalituse, palgaga Kr. 155.— kuus, arvates 16. juunist s. a.

Teedeminister N. Viitak.

Johannes Klaus †

IN MEMORIAM

Tartu postirahvast tabas jälle ränk saatuse-löök. Ei ole veel rohtunud Tartu maavõrgu üle-ma Johannes Pahlbergi värske kalmuküngas, kui 21. juuni varahommikul saabus kurb sõnum üli-kooli haavakliinikust, et — Johannes Klaus on surnud. Süütu pimesoole operatsioon, mis möö-dus õnnelikult, võttis mõni päev hiljem oota-mata halva pöörde, kutsudes esile komplikatsi-ooni. Südame tromboos katkestas järsku jõu-küllase ja parimais aastais mehe pulbitseva elu.

Sõnum tabas postirahvast otsekui kõuekär-gatus, otsekui pikselööök selgest taevast. Kaas-teenijaid, kellega kadunu palju aastaid oli koos töötanud, valdas masendav meeleolu ja nii mõ-nelgi irdus pisar silmist. Ei suuda veel nüüdki, kus kadunut lahutab juba mitmepäevane teekond astraalmaailma, toibuda, uskuda ja leppida tõsi-asjaga, et Johannes Klaus ei ole enam meie hulgas. Tõrkjas protestivaim vallandub hinges, kui mõelda, et mispärast varisevad nii varajaselt manalasse just õilsad kaasvõitlejad, erksa vai-muga ja elu järele janunevad teoinimesed!? Mis-pärast ei taba piksenool kände, kiratsevad jänd-rikke, vaid purustab peamiselt sirgeid puid, mis on metsa iluks, metsa uhkuseks!?

Nagu noobel puu kohavas laanes elab oma lugematute seltsimeestega harmoonilist, sõbra-likku elu, mis ühistunde rajatud ja kadedust, kiusu ning jonni tundmata jändrikkude virila elu üle, nii elas ja töötas Johannes Klaus oma rohkearvulise kaasteenijate pere keskel, kus temast tunti rõõmu. Väiklus, kadedus, virisemine, silmakirjatsemine ja pahatahtlik suhtumine kaas-teenijaisse puudusid tema eluleksikonis. Neile elunähetele seadis ta vastu oma teravmeelse huumori, jaatava ellusuhtumise, rõõmsa meele, sõbraliku oleku ja ühistunde ehk põhimõtte — ära tee teisele seda, mida sa ei soovi, et sulle

tehakse. Klaus oli hingelt džentlmen ja välisele noblessile ei keeldunud toomast ohvrit.

Möistagi, et elu läheb oma rada ja Klaus i töökoht täidetakse kiiresti uue tööjõuga, keda leidub küllalt. Kuid Klaus kui isiku, kui kaas-teenija ja sõbra koht jääb jäädavalt vakantseks, sest Klaus on asendamatu. Selles mõttes on Klaus kaotus väga ränk ja kaasteenijate, sõp-rade ja omaste kurbus leevendamata. Üksnes mälestus kallist inimesest olgu lohutuseks, mä-lestus, mis ei kustu kunagi!

Amicus Postalicus.

Kutseühingu Tallinna osakonna tegevusest

Möödunud nelipühiks jõudis Osakonna juhatus teenijate einelaua eeltöödega lõ-pule. Einelaud avati kohe peale nelipühi piduliku einega, millest osa võtsid kutsu-tud külalised. Vastavatud einelaud leiab teenijaskonna poolt rohket kasutamist juba algusest peale ning iga päevaga kasvab einetajate pere. Einelauas anta-vate toitudega on teenijaskond täiesti rah-ul. Osakonna juhatus teeb kõik selleks, et pakkuda liikmeskonnale kõrgeväärtus-likku toitu. Siinkohal olgu mainitud, et osakonna juhatusel oli kavatsus avada einelaud ka Pirita puhkekodus, kuid kah-juks tuli sellest esialgu loobuda mõnesu-gustel ettenägemata põhjustel.

Äsjamöödunud suured rahvuslikud pi-dustused — kaitseliidu suurparaad Või-dupühil ja XI üldlaulupidu — tekitasid osakonna siseelus juba varakult suurt elevust, — kuna osakonna liikmeskond võttis neist üritusist rohkearvuliselt osa. Esmakordselt esines üldlaulupeol ka osa-konna laulukoor ning võttis osa suurest pidulikust rongkäigust, kus koori nais-liikmete rahvusrüüvad äratasid suurt tä-helepanu.

Teadaanne

Kutseühingu Tallinna Osakonna juha-tuse otsuse kohaselt on Osakonna raama-tukogu avatud igal teisipäeval ja ree-del kella 16.30 kuni 18.00.

Tennisringi juhatus teatab, et tennisringi liik-meil on kasutada nüüd veel teine tennisväljak, nimelt Ajakirjanike Kodu oma Kosel (10—12 min. tee Piritalt.) Selle väljaku kasutamine on soodus eriti Pirita puhkekodu elanikele. Kasutamismaks on 25 s. tunni eest. Tennisringi reketid on hoial puhkekodu vanema juures Piritalt. Tunde registreerib koha peal Ajakirjanike Kodu pere-naine. Liikmekaardi ettenäitamine kohustuslik.

TEENISTUSLIKKE TEATEID

MUDETAKE KLASSIDES

1938. a. 20. aprillil Riigihoidja poolt dekreedina antud riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse muutmise ja täiendamise seaduse (RT 1938, 42, 392) kohaselt Posti-Telegraafi-Telefonitalituse alal ja Teedeministri määruse nr. 3513 — 13. dets. 1934 (RT 1934, 107) alusel muudetakse klassides järgmised asutised, arvates s. a. 1. juunist.

1. Nõmme II kl. (2 aste) posti-telegr.-telef. kontor — II kl. (1 aste) p.-t.-t.kontoriks.

2. Jõgeva ja Jõhvi III kl. posti-telegr.-telef. kontorid — II kl. (2 aste) p.-t.-t.kontoriteks.

3. Kadrina, Kallaste, Kiviõli, Loksa, Riisipere ja Sillamäe IV kl. posti-telegr.-telef.kontorid — III kl. p.-t.-t.kontoriteks.

4. Kuivastu, Laura, Mäetaguse ja Pilistvere V kl. posti-telegr.-telef.kontorid — IV kl. p.-t.-t.kontoriteks.

Ülalloetletud p.-t.-t.kontorite klassis muutmise puhul nimetatakse nende kontorite ülemaiks ja abideks samade kontorite ülemad ja abid, arvates 1. juunist s. a.

NIMETATAKE AMETNIKU ÕPILASEKS.

Arvates 10. juunist 1938:

Tammer, Linda, — Tall. peatelegr. k.

Arvates 13. juunist 1938.

Hüppenen, Sylvia, — Tall. peapostk.

Sipelgas, Erika, — Tall. peapostk.

Arvates 15. juunist 1938:

Gloeckner, Jutta, — Pärnu ptk.

Sõnajalg, Linda, — Paide ptk.

Selvet, Agnes, — Tall. telef.-v.

Mihkra, Regina, — Rakvere ptk.

Kalberg, Irina, — Tall. telef.-v.

Arvates 16. juunist 1938:

Pokkinen, Zoja, — Tall. telef.-v.

Luhäär, Oilme, — Tall. peapostk.

Jalakas, Sinaida, — Rakvere ptk.

Kuimets, Linda, — Viljandi ptk.

Sülla, Marta, — Viljandi ptk.

Nõmmik, Helga, Tall. telef.-v., 17. juun. 1938.

NIMETATAKE AMETISSE

Rannik, Mike, — noor. post. Nõmme ptk., arvates 14. maist 1938.

Korknobel, Vassili, — noor. post. Tartu ptk., arvates 16. maist 1938.

Jürgens, Aleksei, — noor. post. Kuressaare ptk., arvates 16. maist 1938.

Kunstmann, Bernhard, — noor. post. Tall. Vaks. ptk., arvates 17. mai 1938.

Reinla, Viktor, — postiljoniks Tall. peapostk., 23. mai 1938.

Oja, Paul, — postiljoniks Türi ptk. 1. juunist 1938. a.

Ambur, Oskar, — autojuhiks Postitalitusesse, 1. juunist 1938. a.

Tamm, Ernst, — postiljoniks Tall. telegr.-k., 3. juunist 1938. a.

Tiido, Alfred, — montööriks Kavastu ptk. 10. juunist 1938. a.

Arvates 1. juunist 1938:

Kosk, Alice, am. kand. Narva telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Narva telefoniv.

Reinart, Johanna, am. kand. Paide ptk. — 4. j. am.-vabateen. Paide ptk.

Vinogradov, Liidia, am. kand. Tall. peapostk. — 4. j. am.-vabateen. Tall. peapostk.

Tensuda, Veera, am. kand. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Vinogradov, Anna, am. kand. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Pehka, Niina, am. kand. Tartu ptk. — 4. j. am.-vabateen. Tartu ptk.

Teniste, Veera, am. kand. Viljandi ptk. — 4. j. am.-vabateen. Viljandi ptk.

Kompus, Alma, am. kand. Tartu telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tartu telefoniv.

Tilk, Karin, am. kand. Tartu telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tartu telefoniv.

Reinpalu, Tiit, am. kand. Tartu telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tartu telefoniv.

Mitt, Ida, am. kand. Viljandi ptk. — 4. j. am.-vabateen. Viljandi ptk.

Põldsam, Ella, am. kand. Pärnu ptk. — 4. j. am.-vabateen. Pärnu ptk.

Soopere, Linda, am. kand. Tall. peapostk. — 4. j. am.-vabateen. Tall. peapostk.

Taarna, Olli, am. kand. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Nigul, Laine, am. kand. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Torger, Nelli, am. kand. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Marga, Armeeta, am. kand. Tartu ptk. — 4. j. am.-vabateen. Tartu ptk.

Saadma, Enda, am. kand. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Saar, Elfriede, aj. tööj. Võru ptk. — 4. j. am.-vabateen. Võru ptk.

Võru, Tiit, aj. tööj. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Tamm, Emilie, aj. tööj. Irboska-Vaks. ptk. — 4. j. am.-vabateen. Irboska-Vaks. ptk.

Ohakas, Maret, aj. tööj. Tall. telefoniv. — 4. j. am.-vabateen. Tall. telefoniv.

Arvates 4. juunist 1938:

Saanpere, Leopold, — postiljoniks. Tall. peapostk.

Roodes, Alfred, — postilj. Tall. peapostk.

Volmar, Evald, — postilj. Tall. peapostk.

Tülp, Elmar, — postilj. Tall. Sadama ptk.

Vulff, Albert, end. aj. teenija — postiljoniks Otepää ptk., 14. juun. 1938.

Orull, Ernst, — postiljoniks Tall. peapostk., 15. juun. 1938.

Mändik, Nikolai, — postiljoniks Valga ptk., 15. juun. 1938.

Villenthal, Salme, am. kand. Tall. peapostk. — 4. j. am.-vabateen. Kopli ptk. 16. juun. 1938.

Vuks, Arnold, — postiljoniks Tall. peapostk., 16. juun. 1938.

Viilup, Niina, am. kand. Narva ptk. — 4. j. am.-vabateen. Jõhvi ptk., 16. juun. 1938.

Tobro, Voldemar, — postiljoniks Tartu ptk., 18. juun. 1938.

NIMETATAKE AMETN. KANDIDAADIKS.

Marga, Armeeta, ametn. õpil. — Tartu ptk., 16. mai 1938.

Nõu, Niina, ametn. õpil. — Tartu ptk., 21. 1938.

NIMETATAKE MEHAANIKU KANDIDAADIKS.

Aigro, Kaljus, meh. õpil. — Läänemaa t.-t.-v., 16. mai 1938.

Kolk, Valter, — Tall. telef.-v., 1. juun. 1938. a.
Vetemaa, Taivo, — Tall. telef.-v., 1. juun. 1938. a.

Lillenurm, Bruno, — Tall. telef.-v., 1. juun. 1938. a.

Insler, Albrecht, — Tall. tel.-v., 1. juun. 1938. a.

Raudsepp, Friedrich, — Tartu telef.-v., 26. maist 1938.

Kask, Hans, — Pärnumaa t.-t.-v. 26. maist 1938. a.

Kihva, Endel, — Narva telef.-v., 26. maist 1938. a.

Tiigi, Hermann, — Järvamaa t.-t.-v., 26. maist 1938. a.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS

Reinok, Anton, ülema aj. kt. Koigi ptk. — ülemaks, 1. juunist 1938.

Niin, Eduard, ülema aj. -kt. Ahja ptk. — ülemaks, 1. juulist 1938.

KÖRGENDATAKSE AMETIJÄRGUS.

Sildalu, Juhan, 1. j. ametn. Postivalitsuses — van. ametn., 1. mai 1938.

PAIGUTATAKSE ÜMBER

Sildna, Jaan, autogar. vanem Tallinna peapostk. — Postitalitusse, 1. apr. 1938.

Iva, Tiit, autojuht Tall. peapostk. — Postitalitusse, 1. apr. 1938.

Sillart, Johannes, autojuht Tall. peapostk. — Postitalitusse 1. apr. 1938.

Junkur, Friedrich, autojuht Tall. peapostk. — Postitalitusse 1. apr. 1938.

Klemets, Eduard, autojuht Tall. peapostk. — Postitalitusse 1. apr. 1938.

Kaltra, Anton, autojuht Tall. telefoniv. — Postitalitusse 1. apr. 1938.

Ridali, Avo, mehaanik Harjumaa t.-t.-v., asuk. Keilas — Harjumaa t.-t.-v., asuk. Tallinnas 16. maist 1938, omal palvel ja kulul.

Kolk, Tõnis, 2-a j. ametn. Valga ptk. — 1. j. ametn. Postitalitusse 1. juunist 1938, teen. huv.

Karmin, Jakob, meh. kand. Tartu telef.-v. — Nuia ptk., 6. maist 1938, teen. huvides.

Kuus, Alfred, meh. kand. Võrumaa t.-t.-v. — Vastseliina ptk., 9. maist 1938, teen. huvides.

Laine, Jaan, noor. post. Vastseliina ptk. — Petseri ptk., 10. maist 1938, teen. huvides.

Laks, Oskar, meh.-vabateen. Nuia ptk. — Abja ptk., 10. maist 1938, teen. huvides.

Teenistuse huvides:

Tiigi, Hermann, meh. kand. Järvamaa t.-t.-v. — Türi ptk., 3. juun. 1938.

Raudsepp, Friedrich, meh. kand. Tartu telefoniv. — Kose ptk., 6. juun. 1938.

Oma palvel ja kulul:

Kolk, Johanna, 3. j. ametn. Narva telefoniv. — Narva-Jõesuu ptk., 9. juun. 1938.

Mets, Herman, postiljon Petseri ptk. — postiljoniks Valga ptk., 10. juun. 1938.

Loo, Oti, mehaanik Kose ptk. — mehaanikuks Harjumaa t.-t.-v., asuk. Tallinn, 11. juun. 1938.

Vainu, Juhan, van. mont. Kavastu ptk. — van. mont. Viljandimaa t.-t.-v., 12. juun. 1938.

Hain, Evald, postiljon Otepää ptk. — postiljoniks Tall. peapostk., 16. juun. 1938.

Vinkel, Adele, 2-a j. ametn. Tall. peapostk. —

2-a j. ametn. Posti Jooksv. Arv. Büroo, 20. juun. 1938, omal palvel.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE

Maiste, August, 1 j. mont. Viljandimaa t.-t.-v. — meh. aj. kt. Harjumaa t.-t.-v., asuk. Keilas, 10. maist 1938, omal palvel ja kulul.

Raado, Ants, noor. post. Nõmme ptk. — 4 j. am.-vabateen. Tall. Vaks. ptk., 14. maist 1938, omal palvel.

Kimm, Ernst, noor. post. Tall. Vaks. ptk. — 4 j. am.-vabateen. Tall. Vaks. ptk., 15. maist 1938.

Veske, Richard, 1 j. mont. Võrumaa t.-t.-v. — meh.-vabateen. Võrumaa t.-t.-v., 16. mai 1938.

Laidre, Harald, postiljon, Tall. peapostk. — 4. j. ametn.-vabateen. Türi ptk. 25. maist 1938, teenistuse huvides.

Tammerist, Johannes, mehaanik Tall. telef.-v. — jsk. juh. aj. kt. Tartu telefoniv., 30. maist 1938, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Metusala, Karl, postiljon Tall. peatelegr.-k. — 4. j. ametn.-vabateen. Türi ptk., 4. juunist 1938, teenistuse huvides.

Truusa, Paul, van. post. Tartu ptk. — 4. j. ametn. vabateen. Valga ptk., 4. juunist 1938, teenistuse huvides.

Reinmets, Rudolf, ülema abi Paide ptk. — ülemaks Paide ptk., 6. juun. 1938.

Suri, Väino, postiljon Elva ptk. — 4. j. am.-vabateen. Elva ptk., 1. juun. 1938.

Tui, Arnold, van. post. Tall. peapostk. — 4. j. am.-vabateen. Tall.-Sadama ptk., 4. juun. 1938.

Sander, Georg, postilj. Tall. peapostk. — 4. j. am.-vabateen. Tall.-Vaksali ptk., 8. juun. 1938.

Kann, Voldemar, postiljon Tall. peapostk. — 4. j. am.-vabateen. Tall.-Vaksali ptk., 9. juun. 1938.

Martinson, Erich, van. post. Torma ptk. — 4. j. am.-vabateen. Torma ptk., 16. juun. 1938.

Kustavus, Karl, 3. j. am. Tall. Vaksali ptk. — ülema aj. kt. Pärnu-Jaagupi ptk. 16. juun. 1938, teen. huvides ja enda nõusolekul.

VALLANDATAKSE AMETIST

Truumees, Mihkel, ülem Pärnu-Jaagupi ptk. — 11. juunist 1938, Riigiteen. sead. § 39 p. 4, lit. b põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Rand, Aleksander, postiljon Kuressaare ptk. — 16. juunist 1938, BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Vellner, Andrei, van. post. Valga ptk. — 16. maist 1938, BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal, parandamatu haig. tõttu.

Vind, Edgar, van. meh. Harjumaa t.-t.-v. — 19. juun. 1938, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. b põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Käskkirjaga nr. 3. — 8. maist 1937. a. Tall. peapostkontorisse palgatud ajutine tööjõud Oskar Ambur vallandatakse ametist tema nimetamise puhul autojuhiks Postitalitusse, arvates 1. juunist 1938. a.

UUED NIMED

Tall. peapostkontori post. Herbert Taalberg — Endel Orgmäe.

Tartu ptk. 2-a j. ametn. Oskar Zolk — Oskar Leius.

Postivalitsuse van. kants. ametnik Olga Remmelgas on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime Trakmann, arvates 7. maist 1938. a.

Väljaandja: Tallinna Peapostkontori Ametnike Kogu. Tegev- ja vastutav toimetaja Rudolf Kroon.
Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene 9, aadress: „Postiserv” Tallinn, postk. nr. 266.
Trükkikoda „Estotruk”, Tallinn, S. Karja 8. 21. juulil 1938. a.

Suures valikus:

välis- ja kodumaa kleidi-, mantli-, ülikonna- ja palituriideid, vateeritud ja villaseid voodivaipu, igasuguseid puuvillaseid pesu- ja linariideid, põrandavaipu jne.

soovitab

R I I D E K A U P L U S

J. Rosing & Ko.

Tallinn, S. Karja 11, telef. 445-84

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.

KALOSSE,

VIHMAVARJE,

VAHARIIDET,

DŽUUTVAIPU,

LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I ÄRI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud

Orderid saadaval Tallinna pea-
postkontoris prl. K. Aviloilt.

Paberikoti-tööstus

A. TOOTS

NARVA MAANTEE 24

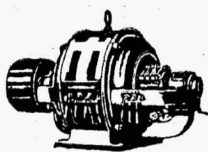

Alati saadaval valmis
PABERIST KOTID

**KA KAUNIMAS LOODUSES
KÕIDAB TEID
"UUS EESTI"
SISUKUS**

K. JÜRGENS

Elektrotehnika töökoda

K. KRAAN

Tallinnas, Vene tän. 10. Tel. 433-95.

Võtab vastu igasugu töid elektri alal.

Igasuguseid

korve ja
korvmööbleid

tellite soodsalt

ERVIN REE

korvmööbli ja korvide tööstusest
(e. Vigast. Sõjam. Üh. puu- ja vitsatööst.)

TALLINN, VENE T. 10.
Tel. 444-14.